

У овом броју :

- **РАЗМЕНЕ УЧЕНИКА**
- **ЛУБИЛЕЈИ:**
КИШ, НУШИЋ, ВУК,
1914 – 1944 – 2014.
- **СНАЖНИМ КРИЛИМА**
ВИНУТИ СЕ ГОРЕ
- **ФУДБАЛСКА**
ПРОКЛЕТСТВА

///Фото: ИВОНА ПЕТРОВ ///

ПУТ

Пројекат Минерва

2013/2014. проглашен за најбољи пројекат у Немачкој

Размена ученика из немачког града Herzogenrath и Зрењанинске гимназије

Јуна 2014. године ученици Зрењанинске гимназије срдечно су дочекани у Herzogenrathu. Ученици Зрењанинске гимназије заједно са својим домаћинима из Немачке похађали су филозофске радионице о политици. Заједно смо водили дебате о Платоновој, Аристотеловој, Марксовој и Ђинђићевој филозофији. Посетили смо Kommern, у ком се налази музеј воштаних фигура. Изложба нас води кроз историју, почевши од Француске револуције, преко Првог и Другог светског рата, па све до данашњег дана. Аутентична је кућа у којој је приказано сфјенје Марксу.

Посетили смо и Vogelsang, нацистичку школу, у којој смо чули презентацију о Холокаусту од ученика Alija Yereza и ученице Александре Пајић.

Наша едукација о политичкој филозофији наставила се у Србији, у септембру. У нашој школи је организовано низ радионица (филозофија као аргументација), посетили смо у

Савременој галерији изложбу Игора Антића чија је тема била конзумеризам, у Историјском архиву града слушали смо причу о положају немачког народа у Банату од 1918. до 1945. године. Ученици су посетили Београд, Нови Сад, Ковиљ и Карловачку гимназију, а присуствовали су и представи о положају жена у Првом светском рату под називом „Жене по оружју“.

Гости из Немачке су на хуманитарном концерту прикупили новац за помоћ Обреновцу који је претрпео катастрофалну поплаву, па смо посетили Обреновачку гимназију и њиховом директору уручили новчану помоћ коју су прикупили ученици и професори наше гимназије и коју су донели наши пријатељи.

Пројекат “Минерва” је проглашен за најбољи пројекат у Немачкој. Он отвара могућност филозофске размене у којој се критички промишља прошлости и отвара могућност индивидуалног сагледавања садашњости.. Због тога једно велико ХВАЛА професорици Александри Максић, проф. Andrásu Juhászu, проф. Franku Bekeru и проф. Sari Šubert што су нам омогућили да у њему учествујемо!

ПОСЕТА XII БЕОГРАДСКОЈ ГИМНАЗИЈИ

Новинарска секција је и ове јесени организовала сусрет наших ђака и вождовачких гимназијалаца. Двадесетак наших ученика је октобра 2014. било у посети братској гимназији из Београда. Наши вршњаци су нас дочекали срдечно, извели су нам у својој свечаној сали краћи хумористично-сатирични скеч о Сулејману Величанственом који жели да упише сина у њихову гимназију (мада и наша школа је била у ужем избору!), показали су нам обновљену библиотеку, водили су нас у Вуков и Доситејев музеј, а било је доста времена и за дружење у ужем центру Београда. Вратили смо се кући пуни утисака са осећањем да смо склопили лепа пријатељства и са жељом да нам што пре узврате посету.

Две недеље које мењају живот

Професори и ученици наше школе већ девет година сањају исти сан – да деца буду срећна у окружењу у ком се налазе! Да то није остао само сан показује нам пројекат "Мултипликација-живети толерантно" у ком су учесници ученици који похађају интерактивне радионице, а као могућност им се нуди и одлазак у дечје село

"Stiftung Kinderdorf Pestalozzi" у Швајцарској. Ове године, уједно и завршне године пројекта, и ја сам провела две недеље у дечјем селу! Од 29. октобра до 13. новембра живела сам са другарима и две супервизорке из Зрењанинске гимназије. Поред наше групе, у селу су биле и група уз Молдавије и Сомбора. Кад сам се вратила, најчешће су ме питали: „Шта сте радили?“ и „Како си се провала?“ . На друго питање не дајем одговор, јер не могу да објасним неупућенима да нисмо ишли у про-вод, него да учимо како живети поштујући живот. Учили смо да препознајемо дискриминацију у друштву и како да је превазилазимо. Оно што смо тамо научили и видели, не може да се научи у нашој школи, нити да се види у нашем граду... А шта смо радили? Мислите поред радионица које смо тамо имали? Једном речју ДРУЖИЛИ! Онда чујем „Па то сте могли и овде!“ (уз подругљив смех) .

Нисмо! Нисмо! Нисмо!

Овде нисам могла ни да предпоставим да ћу познаницу називати сестром, да ћу испећи више од сто палачинки за своје пријатеље, медитирати са људима из друге земље, смејати се истим ситуацијама којима сам се смејала када сам била мала... Овде не могу да се вратим у детињство!

Моја група се из Швајцарске вратила са идејом да спроведе акциони план који ће подићи свест о томе ко се и на какав начин дискриминише, али и да се бори против дискриминације људи са потешкоћама у развоју. Желимо да вршњацима овде покажемо да је могуће живети толерантно. Оно од чега почињемо је загрљај.

Загрлите особу до себе!
3... 2... 1... САД!

ЂАЧКА РАЗМЕНА

Од 30. септембра до 7. октобра ученици Зрењанинске гимназије угостили су вршњаке из школе „Свети Михаило“ из Швебиш Хала у оквиру пројекта ђачке размене. Ово је пета размена, а до сада је учесвовало укупно 120, како наших, тако и њихових ђака. Ове године у програму посете било је разгледање Београда, Новог Сада, Белог Блата, Ковачице и Идвора. Немачки и наши ђаци су посетили Храм Светог Саве, Музеј историје Југославије, родну кућу Михајла Пупина, етно-кућу у Белом Блату, као и Историјски архив у Зрењанину. Гости из Немачке су имали прилике да виде како изгледа живот једне српске породице и како изгледају часови у нашој школи. После дневних, школских обавеза и заједничких радионица, домаћини и гости слободно време проводили су у дружењу и ближем упознавању. Дивно искуство и пријатељства, како кажу, остаће им вечно у срцима.

/// ВАЊА ВЕЛИСАВЉЕВ III

/// КАТАРИНА НИКОЛИЋ III

Medijska edukacija gimnazijalaca

Poslednje subote u septembru, imali smo priliku da prisustvujemo radionici o medijskoj pismenosti, u organizaciji Medijske koalicije, održanoj u sedištu Nezavisnog društva novinara Srbije u Novom Sadu. Tokom interaktivnog rada pokrenuta su pitanja o tome šta je uopšte medijska pismenost, ko je medijski pismena osoba i razgovaralo se o značaju i ključnim konceptima medijske pismenosti.

Da bismo što realnije sagledali situaciju koja vlada u srpskim medijima, na kraju dana u grupama smo vršili proces dekonstrukcije dnevne štampe. Rezultati su bili poražavajući... Znali smo da je manipulacija u medijima zastupljena, ali nismo pretpostavljali da je tolikih razmera.

Naslovnice su preplavljene bombastičnim naslovima iza kojih stoje manje bitni, a ponekad čak i nepismeni, tekstovi. Serviraju nam se tragedije kako bismo se utešili jer postoji neko kome je mnogo teže nego nama, a upravo tragedije jesu ono što prodaje novine. *If it bleeds, it leads.*

Istinski važne probleme, za koje još uvek nema rešenja, sakrivaju iza skandala estradnih ličnosti. Kad je i zbog čega Cecin sin raskinuo sa devojkom? Ko se povredio tokom letovanja? Ko je koga prevario? Kakvu rakiju peče Tomislav Nikolić? Koja televizija je bila najgledanije prethodnog dana i u kom terminu možemo „uživati“ u „ružičastoj kulturi“ i turbo-folku?! Mediji formiraju stavove i afinitete širokih masa...

Upravo taj problem, problem medijske manipulacije, daleko je kompleksniji nego što o njemu imate predstavu. Manipuliše se na estetskom, emotivnom i moralnom planu. Danas se više putem medija ne plasiraju proizvodi, plasiraju se ideje. (Npr. Coca-Cola i ideja „Podeli radost!“)

Drugi značajan problem predstavlja cenzura. U poslednje vreme uticaj države ili drugih moćnika, njihovo kontrolisanje sadržaja koji se distribuiraju javnosti, predstavlja izuzetno osetljivu temu u koju nije poželjno zalaziti. Ali tu se javlja i problem autocenzure koji je, možda, daleko strašniji. Takvo je vreme da novinari, bez tuđeg uticaja ili sugestije, sami sebi određuju da je o nečemu zabranjeno pisati, zabranjeno pričati, da je o nečemu zabranjeno istraživati. Novinari gube slobodu, a čitaoci ne dobijaju kompletne informacije....

Na medije niko nije otporan, koliko god mislili suprotno. Oni su zastupljeni u svim sferama života i treba im kritički pristupati. Ne treba ih ignorisati, treba ih analizirati i proveravati...Ne dozvoljavajte da se vama manipuliše.

Ne dajte da vas spinuju!

**TODAY'S
SPECIAL:
LIES!**

Na kafi sa...

Igorom Antićem

U prostoru Savremene galerije 9. septembra otvorena je izložba istaknutog konceptualnog umetnika – Igora Antića. U ovom multimedijalnom izlaganju Antić predstavlja probleme današnjice alaudirajući na eksploataciju rada i devalorizovanje moralnog sistema. Njegova umetnost teži da istraži i istakne ekonomsku i političku silu koja utiče na svakodnevni život, pa i na umetnost sadašnjice. U društvu u kojem se termini *dug* i *siva ekonomija* svakodnevno čuju, eksploatacija rada obezvređuje kako sam rad, tako i slobodno vreme. Razgovarali smo za „Put“ sa Igorom Antićem o njemu, njegovoj izložbi i pogledima na umetnost.

Šta je uticalo na vaš životni poziv?

Put mi je nekako već bio određen, uzimimo u obzir da mi se majka bavila umetnošću, a otac bio pisac – jabuka ne pada daleko od stabla.

Koje kvalitete mora posedovati pojedinac da bi bio umetnik?

Umetnik je svako ko ima hrabrosti da sebe tako nazove. Umetnost ne mora biti predstavljena samo u likovnom smislu, i samim tim događajem, čak i misao može biti umetnička, a onaj ko je njen stvaralac – umetnik je.

Kada ste shvatili da ste umetnik?

To se nije desilo nakon moje prve izložbe, već kada sam izgradio kritičko mišljenje o svemu što radim – tada sam se prvi put osetio kao umetnik.

Da li ste kao mlad umetnik imali idole, nekog ko vam je bio uzor?

Imao sam ih više, ali sam ih sve posle određenog vremena negirao. Međutim, moram da priznam da bez njih nikada ne bih postao ono što jesam, tako da sam i više nego zahvalan na tom periodu života.

Da li mislite da u umetnosti i danas postoji autentičnost ili sve postaje kopija kopije?

Stvari ne mogu stalno da se ponavljaju – uvek umetnik dodaje nešto novo. Uzimo za primer ikone, svaka nova je nastala u odnosu na prošlu sa istom tematikom, a novom tehnikom. Tako da autentičnost postoji, ali je i ona ograničena.

Kako reagujete na kritiku društva prema savremenoj umetnosti?

Smatram da laički stav ka konceptualnoj umetnosti ne treba toliko uvažiti koliko kritiku kolege umetnika. Kao što kažu „za umetnost nisu opasne neznanice, već umetnici koji je ne razumeju.“

Da li podržavate Marksovu misao da je čovek slobodan ako može da izabere?

Sloboda je ograničena na hiljadu načina. Kao primer mogu poslužiti materijali i prostor kojim raspolazem... Ograde će uvek postojati, treba naći način da se one preskoče. Takođe, sami sebe ograničavamo vodeći se tuđim kritikama.

Da li biste voleli da umetnik vlada državom?

Umetnost i politiku vidim kao dva paralelna puta koja se ne dodiruju, a opet ne mogu stajati zasebno. Umetnost i politika koriste različite jezike. Umetnost, ekonomija i politika ne mogu jedno bez drugog. Umetnost optužuje, ali i crpi istinu.

Za kraj nas interesuje šta mislite o budućnosti umetnosti. Kako će se razvijati, da li će poprimiti neki novi oblik?

Sami smo svesni da se umetnost razvija u skladu sa vremenom, tj. da je refleksija sadašnjosti. Iz tog razloga vidimo pomak između, na primer, baroka i danas aktuelnog minimalizma. Stoga smatram da je budućnost umetnosti upravo u tehnologiji – biće digitalizovana i ekranizovana kako bi se prilagodila potrebama savremenog čoveka. Biće lako prenosiva i dostupna velikom broju ljudi.

OSMIŠLJAVANJE

/// GORDANA DUNAI ///

Susreti pod nazivom „Osmišljavanje“, pri tom – filozofski, u samom nazivu nose svoj duh i značenje. Filozofski, ili filozofski, na prvo smo navikli, ovo drugo daje drugačiju dimenziju tom traganju za istinom, za smislom... ukazuje na izvornu ljubav prema mudrosti, koja se ne ograničava na racionalnu spoznaju, nego se događa u Susretu.

Sam susret je događaj. Tema koja je data ne podleže pukoj racionalnoj analizi, da bi se došlo do zaključka. Ona pokreće ljude

Teme Susreta mogu se naći u svim segmentima života. Tokom protekle dve godine kretali smo se od nauke, preko književnosti, filma do nekih opštih tema- sudbine, dobra i zla, nihilizma, položaja žene u društvu.... Sve su nastale kao izraz potrebe i želje samih učesnika.

Sada dolazimo do onog najtežeg- zašto „osmišljavanje“? Od toga ne možemo pobeći: čovek kao tragalac za smislom, čovek kao davalac smisla... Čovek koji se upoznaje sa tim kako su ljudi tragali za

(učesnike na susretima) da iznesu svoje uverenje, da se na taj način sretnu sa drugim ljudima, sa njihovim uverenjima i zajedno putuju ne znajući ishod putovanja.

Racionalna analiza postoji u onoj meri u kojoj smo ograničena bića, te, da bismo jedni drugima preneli svoje mišljenje, koristimo pojmovni aparat i zakone logike. Sam susret je živi odnos ličnosti, gde, gledajući čoveka u oči iznosimo svoj stav. Stav nije lako zamenljiva kategorija, kao mišljenje o nečemu. On je deo moje ličnosti, mog sistema vrednosti, utiče na moju praksu. Iznoseći ga na ovakvom susretu, dozvoljavam drugim ljudima da me upoznaju, kao što ja njih upoznajem. Na ovaj način stavovi se iskreno preispituju. Može doći do promene, ili do učvršćivanja.

smislom kroz filozofiju, religiju, nauku... je sam onaj koji traga. Zato smo tu.

Ovi skupovi su nastali kao izraz prepoznavanja potrebe mladih ljudi da učestvuju u tom traganju, da mu se da važnost, da ne bi ostali na nivou individualnog lutanja, a ta potreba se uglavnom smatra nebitnom i prevaziđenom. Ta duhovna potreba postoji i kod nas odraslih, samo smo mi naučili da je „debelo“ zakamufiliramo, dajući sebi „ozbiljnost“.

Naizgled paradoksalno, potreba je uočena upravo na časovima u okviru dva predmeta koja mnogi smatraju nebitnim- verske nastave i građanskog vaspitanja. Ali, ako se na njima dogodi Susret, oni dobijaju pravi smisao i razlog svog postojanja.

/// STOJKOVIĆ MILICA III₄ ///

Povodom obeležavanja jubileja 215 godina od rođenja Aleksandra Sergejeviča Puškina, gimnazijalci su priredili u Narodnom pozorištu prigodni program i izložbu likovnih radova inspirisanih Puškinovim delima.

Autor programa je prof. ruskog jezika Irina Ubović.

MOGAO BIH DA ŽIVIM U SREDNJEM VEKU

minut vremena da mi odgovoriš sa da ili ne. To treba da ti bude čast što smo tebe, od toliko ljudi, pozvali, mada još nisi ni diplomirao". Meni je to imponovalo i ja sam, eto tako, bojažljivo prihvatio taj njegov poziv. Trebalo je istog dana, možda dva sata posle poziva, da održim prvi čas iako nisam znao ni šta su učili, ni kakav je udžbenik. Na to mi je direktor rekao: „Ništa se ti ne sekiraj. Kako ti misliš da treba, tako održi čas.“ I sećam se, bio je neki VIII3 razred, a znate da su osmaci malo življi od ostale dece. Dobro sam se skoncentrisao, pripremio i nije bilo nikakvih problema. Tih mesec dana u Cvijiću je uticalo da izaberem prosvetu kao opredeljenje. Inače, do tada nisam razmišljao da ću raditi u prosveti.

Šta mislite o položaju profesora u današnjem društvu?

Mislim da je položaj profesora u današnjem društvu, u najblažu ruku, težak i nepovoljan iz mnogo razloga.

Da li Vam predstavlja napor da stalno ponavljate ista predavanja?

Ne predstavlja mi napor zato što nisu ista. Kada ispredajem neku lekciju, posmatram kako učenici primaju i posle na času ponavljanja tj. utvrđivanja vidim kako su je reprodukovali. To mi daje neke nove ideje da svaki put tu lekciju obogatim nekim primerom koji će biti blizak njima. Nije isto predavati generacijama rođenim početkom osamdesetih ili devedesetih i sada, ovim generacijama. Svaka generacija ima svoja interesovanja i trudim se da im približim svaku lekciju. Nije uvek isto. Suština lekcija je ista, ali uvek nešto malo izmenim.

Da li mislite da bi uvođenje jednodnevnih istorijskih ekskurzija povećalo interesovanje učenika za istoriju?

Mislim da bi, ali ne znam da li bi bile dovoljne jednodnevne ekskurzije pošto je naš grad na takvom geografskom položaju da su sve interesantne lokacije dosta udaljene. Teško da bi moglo da se otputuje tamo i nazad i da se vidi sve za jedan dan. Konkretno, ako bismo hteli nešto vezano za Nemanjiće i srednji vek, to je sve udaljeno više od 300 km od našeg grada.

Mislim da bi to bio napor. Drugi problem mislim da je materijali položaj učenika, odnosno njihovih roditelja, pa i ekskurzije od nekoliko hiljada dinara bi, u ovo vreme besparice, koje traje najmanje četvrt veka, iziskivale veliki izdatak.

Inače, naravno da mislim da bi mnogo bolje učenik pojmi lekciju kad bi bio na mestu gde se istorijski događaj odigrao. Sigurno.

Da li biste Vi bili voljni da nas vodite?

Naravno. Da.

Kakav po Vašem mišljenju treba da bude pravi gimnazijalac?

Pravi gimnazijalac treba da bude prvo dobar učenik. Ne mora on imati sve petice. Kad kažem dobar, onda mislim na učenika koji se trudi, radi, ima izvesno predznanje i koga interesuje knjiga. On treba da je zainteresovan za nauku. To je po mom mišljenju pravi gimnazijalac. Pravih gimnazijalaca ima u značajnom procentu u našoj školi. Čini mi se, ipak, da se iz godine u godinu njihov broj, nažalost, smanjuje.

Šta još, pored istorije, spada u Vašu sferu interesovanja?

Ja sam dosta radoznao čovek. Ako mislimo na nastavne predmete, osim istorije, zanima me geografija. Kad sam otišao na PMF i upoznao se sa programom geografije, tada sam bio na drugoj godini studija, pomislio sam da studiram paralelno istoriju i geografiju. Onda sam se iz nekog, sad se već i ne sećam iz kog razloga, odustao od te ideje. Inače, smatram sebe dobrim poznavaoцем geografije i ona mi dodje kao hobi. Volim statistiku, sport, modu, zoologiju... Imam dosta interesovanja. Volim knjige!

Da li biste nam preporučili neku knjigu?

Ako mislite na istorijske knjige, preporučio bih celu ediciju Milovana Vitezovića. Po mom mišljenju, najinteresantnija knjiga zove se „Čarape kralja Petra“. Misli se na srpskog kralja Petra I Karađorđevića. Na jedan interesantan i pitak način prikazana je biografija jednog od najznačajnijih srpskih vladara i period, po mom mišljenju, najteži u srpskoj istoriji. Taj period obuhvata golgotu Srbije, povlačenje srpske vojske preko Albanije, a sa vojskom i narodom išao je i monarh države, tada čovek u poznoj starosti. Imao je preko 70 godina života.

Uobičajeno je da profesori na kraju upute neku poruku mladima. Koja bi bila vaša poruka?

Mladi treba više da čitaju. Da više čitaju i da više gledaju obrazovne emisije. Sad su sve informacije, da kažemo, lako dostupne jednostavnim klikom preko računara, a verujem da svi mladi imaju bar neki vid računara. Nadam se da ne gledaju samo zabavne sadržaje, već da posećuju i naučne. Može se tu dobrih informacija pronaći. Eto to bi bila moja preporuka, da se treba više edukovati, čitati, sam sebe izgrađivati i što više se uzdizati. To nikada ne može da vam škodi. Čak i ako vam nikad u životu ne posluži, možda ćete na nekom kvizu ili u nekom društvu nešto znati što ostali ne znaju. Od „viška znanja“ možete imati samo koristi...

Kako ste se opredelili da studirate istoriju?

Ja nisam bio tipičan student. Upisao sam fakultet sa 23 godine. Znači do 23. godine nisam ozbiljno shvatao značaj obrazovanja i mislio sam da ću raditi neke druge poslove koji nisu iziskivali visoku stručnu spremu. Kad sam upisao istoriju, upisao sam zato što sam je voleo. Sa 23. godine sam bio nezadovoljan svojim životom. Onda sam rekao: „Daj da uradim nešto korisno i da upišem ono što volim, ono što želim.“

Kažete da ste voleli istoriju. Ipak, koji period ili istorijski događaj Vam je najdraži?

Meni je najdraža nacionalna istorija srednjeg veka, konkretno dinastija Nemanjića.

Da li biste mogli da zamislite svoj život u tom periodu?

Mogao bih, da. Često sam maštao, pogotovo kad sam bio mlađi, mada i sada razmišljam o tome kako bih živio u srednjem veku. Srednji vek mnogi smatraju dobom mračnjaštva, nazadovanja civilizacije. Ja imam suprotno mišljenje i smatram da bih mogao da živim u srednjem veku.

Da li ste po završetku studija želeli da radite kao profesor ili je do toga došlo spletom okolnosti?

Odlično pitanje. Do toga je došlo spletom okolnosti. Bio sam apsolvant, ne mogu se tačno setiti, mislim da mi je ostalo dva ispita do kraja, kada me je pozvao jednog prepodnevno direktor OŠ „Jovan Cvijić“ i pitao me da li bih došao na zamenu na nekih mesec dana, a ja sam na to rekao: „Ne znam. Nisam nikada radio u prosveti. Bio sam na hospitovanju, ali to je bilo svega nekoliko časova i uz mentora.“ On mi je rekao: „Imaš

KADA JE TEŠKO – ČITAJ, ČITAJ

/// NEVENA GRUJIĆ I MARIJANA POPOV, III, 2 ///

Na Dan zaljubljenih ove godine imali smo priliku da se družimo sa pesnikinjom, našom sugrađankom, Dragicom Stojanović. Učenici i profesori imali su privilegiju da slušaju umetnicu koja svoju intimu pretače u reči. Nas dve, dolepotpisane – Navena i Marijana, zajedno s maturantkinjom Kristinom Todorović, čitajući stihove i postavljajući pitanja, podsticale smo pesnikinju da se priseća detinjstva i mladosti, dotiče uspomena i tumači svoje pesme.

U uvodnom delu druženja i pozdravnoj reči profesorica Natalija Ludoški navela je osnovne podatke iz života i stvaralaštva Dragice Stojanović. Rođena je u Zrenjaninu 1963. godine. Poeziju je objavljivala po časopisima i na talasima Radio Zrenjanina i Radio Beograda. Zastupljena je u domaćim i internacionalnim zbornicima i izborima poezije. Učestvovala je na festivalima i konkursima i više puta bila nagrađivana. Objavila je pesničke zbirke: *Teskoba* (1984), *Kuhinjska kukavica* (1991), *Razgovor sa Isidorom* (1999) i *Gladne ispovesti* (2005). U koautorstvu s Aleksandrom Hajdin štampala je knjigu kratkih priča *Cepelin* (1996). Spada u savremene pesnikinje s prepoznatljivom i uverljivom ženskom osećajnošću.

Sve važne momente svog života pesnikinja je pretočila u poeziju.

Odakle ta potreba da intima bude izražena kroz pesmu? Ni sama pesnikinja ne zna pouzdan odgovor na to pitanje, niti to može sebi da objasni. Govori da se slike koje je ona ponela iz detinjstva veoma razlikuju od slika i utisaka koje su poneli njeni vršnjaci. Jedan od najupečatljivijih događaja njenog detinjstva je trenutak kada je njen brat u kuću doneo „Roman o Londonu“ Miloša Crnjanskog. Ovaj događaj opisuje kao nezaboravan, raskošan i svečan trenutak.

Dragica Stojanović svojom najvećom inspiracijom smatra Isidoru Sekulić. Po njenim rečima, Isidora predstavlja najvažniju figuru u njenom literarnom životu. Sa njom se ponašava, njoj se obraća. Kroz svoju poeziju čitav život vodi dijalog s njom, od momenta u detinjstvu kada je svoga brata pronašla u Isidorinom.

O ljubavi i sposobnosti pesnika da vole Dragica Stojanović kaže:

„Šta je ljubav? Ne znam da odgovorim. Da li je umetnost veća od nje? Znači li njeno rađanje i samu smrt? Da li je ljubav moguća između dva genijalna umetnika ili su njihove energije suviše jake, da se odbijaju? Možda je ljubav, kao i umetnost, more prelepo, ali koje mora imati vrtloge. Treba voleti, voleti, ali nikad se dati, bez ostatka. Treba se pripaziti te ljubavi, gle apsurdna, ukoliko nam ljubav to dozvoli!“

Osim intime podsticajne za stvaralaštvo, dotakli smo se druge, za nas zanimljive teme – današnje mlade generacije. S obzirom na to da je njena ćerka gimnazijalka, postavili smo joj pitanje: „Šta je teže danas biti – pesnikinja ili majka?“

Pesnikinja je bez oklevanja odgovorila da je biti roditelj daleko teže od uloge pesnika. Svoju ćerku uči univerzalnim vrednostima. Usmerava je ka umetnosti, uči je empatiji, potencira skromnost...

Sa nama je pesnikinja podelila mišljenje i o problemima mladih. Smatra da ne smemo sebi da dozvolimo da budemo površni, da ne procenjujemo ljude po onome što nose, već po onome šta govore. Predlaže nam da pronađemo svoju Isidoru Sekulić. Njena glavna poruka mladima sadržana je u rečima velike spisateljice: „Uvek kada ti je teško, uzmi u ruke dobru i jaku knjigu i čitaj! Čitaj!“

A mi vam sugerisemo – čitajte poeziju Dragice Stojanović.

Goblen

Majka mi je rano umrla
Stoga nije stigla da me nauči
Raznim ženskim veštinama:
Vezu pletenju tkanju
Ostavši sa bratom i ocem
Počela sam da pišem
To je muška veština – rekli su
To mu dođe isto – rekla sam
Kao kad sa jedne igle
Oduzimaš vunu
I premeštaš na drugu iglu
Ili: kao da dodaješ žice
Da bi pletivo raslo
I dobijalo na težini
Nikad nisam stekla kuću
Bila u prilici da biram
Koja će se soba zvati
Spavaća a koja dečja
Zato sam odabirala nazive
ciklusa i mislila:
Oni se zovu tako da kada kreneš
Znaš gde treba da uđeš
I šta te čeka
Kakva zabluda!
Kakva greška oče!
Što si mi samo jednom
Kupio goblen
Što nisi bio uporniji
U želji da naučim da vezem
Jer sad imaš kćer
Koja piše pesme
ali su zidovi naše sobe prazni.

O BRATU

Toliko pesama
A nijedna o bratu

Treba opisati trenutak
Kada mu kažu
Da je majka izdahnula
I on kao lud bez daha
Trči oko kuće
I neće preko praga

Ili sliku kada ulazi
Tek da me zagrlj
Kaže presudnu rečenicu:
Uzmi KREDU ubeleži
Krug oko mene
Nikoga nećemo pustiti unutra

Zanimljivo za dalji opis
Da se KRUG KREDOM
Proširio onoga dana

Kada je pozvao druga
Da krađu mlade trešnje
Iako je tukla mlada mesečina

Čuvala sam stražu
U njegovom zagrljaju
I uprkos mnogim izazovima
Kao jedan iz Legije stranaca
Do dan-danas
Nikome nisam odala lozinku

VIRDŽINA

Vojnička disciplina
Spartanska gimnastika
Svakoga jutra na mrazu
Umivanje na česmi u dvorištu
I kaput uvek zakopčan do guše

Tako me je učio
Pored brata
Jedini muškarac
U mom životu

Nikad se ne smeši
Nepoznatome u vozu
Nikada ne reci sanjanome
Da ti je kroz san prošao

A poezija oče?
Tako sam slaba na poeziju
(Pri dodiru lakog vetra
Pod grubom bluzom
I moje bradavice očvrсну)
Po prvom glasu razaznajem
Kakva je pesma
I kakve su usne onoga ko peva

– To je vraška rana
Kloni se
Budeš li pevala u prvom glasu
Odmah će znati da si žensko
Uđi u hor bečkih dečaka
Vojni orkestar
Dobrovoljno pevačko društvo!

Pozornica je ogromna
Sva su mesta tradicionalna
Popunjena ljubiteljima baritona
Ako ti je pak suđeno
Da rana prokrvari
Pozovi psa ogromnog
Kakvog mora da je
Imao Volođa
Nek ti on liže ranu
A ne neko cvileće štene
Sergeja Jesenjina

REČ KRITIKE:

„Iskustvo ženske situacije nalazi se u središtu pesničkih interesovanja Dragice Stojanović“ piše pesnikinja Radmila Lazić. „Malo lično, autonomno i individualizovano, to iskustvo jedinice, ili lirskog subjekta, možemo prepoznati kao svoje, baš kao što i Dragica Stojanović u sudbinama Marine Cvetajeve, Emili Dickinson, Silvije Plat ili Isidore Sekulić, prepoznaje deo svog životnog i stvaralačkog iskustva.“

ДА БИРАМ, ОПЕТ БИХ БИО ПРОФЕСОР

/// МИЛИЦА ЈАЊИЋ, БОЈАНА МАРЧИЋЕВ III, III

Коју средњу школу сте завршили?

Завршио сам Прву гимназију у Зрењанину, која се тада звала "Коча Коларов". Постојале су и Друга и Трећа гимназија, али је Прва била најуспешнија. Матурирао сам пре скоро четрдесет година, 1976. године.

Да ли сте одувек желели да будете професор физичког васпитања?

Јесам. Пре свега сам желео да будем педагог, да поред тога што едукујем младе, будем и њихов васпитач. Ову професију сам заволео још веома млад, када сам био учитељ пливања и инструктор скијања. Посао је леп, превасходно зато што радим са младима, што сам у могућности да их учим и помажем им. Велика сатисфакција за мене је када сретнем своје бивше ђаке, који су ми и данас захвални. То је најлепши део овог занимања.

Да ли је неко утицао на Ваш одабир занимања?

Сам сам одлучивао о томе. Најпре сам желео да студирам медицину. Али, пошто сам био спортиста, одлучио сам се за ДИФ (данас Факултет за физичко образовање), који има, осим стручних, и предмете везане за медицину (физиологија, биологија, анатомија).

Јесте ли се покајали што сте изабрали просвету?

Не, никада. Да поново треба да бирам, опет бих био професор. Међутим, веома је важно где и у каквим условима радите. Као млад професор радио сам и у основној школи, а и у средњој хемијско-техничкој школи, где су услови за рад били изузетно лоши. Постојао је само спољни терен за физичко, а зими се настава изводила у учионицама. Вама, гимназијалцима, омогућена је добра, солидно опремљена сала, па је и нама, професорима, лакше да радимо са вама.

У каквом сте односу са младима?

Мислим да сам их добро прихватио, а и они мене. Увек сам се трудио да нађем "златну средину". С временом се много променио однос између професора и ученика. Пре десетак година комуникација је била пријатељска, али се знала граница. Данас се та граница померила од стране ученика. Често не умеју да прилагоде своје коментаре ситуацији и месту на ком се налазе. Проблем је и у све оскуднијем речнику омладине. Омакне се чак и понека псовка, што је, искључиво, питање кућног васпитања.

Да ли се, по Вашем мишљењу, млади данас довољно баве спортом?

Баве се, али не као раније. Финансијска ситуација је сада пресудна за бављење спортом. Ако тренирате неки спорт, морате да се такмичите. Да бисте се такмичили, морате да путујете, што захтева повећу суму новца, коју родитељи сами обезбеђују. Све је то једно "врзино коло".

Бављење спортом је изузетно добро и корисно за децу у развоју. Треба да редовно упражњавате макар рекреативни спорт. Изузетно талентована деца своје спортске могућности показују већ до десете године и таква деца треба да почну да тренирају у неком клубу. Наравно, то захтева пуно времена и одрицања.

Да ли је сада уопште могуће аматерско бављење спортом?

Аматерски спорт је изузетно добар, пре свега због личног здравља, а затим и због дружења и путовања. Али, ретко који клуб данас хоће да прими аматере. Не исплати им се да плаћају тренера тој групи деце, а да се, притом, не виде никакви резултати клуба.

Порука је да свако треба да се бави спортом. Ако нигде другде, бавите се рекреативним спортом на часовима физичког васпитања и на теренима у вашем насељу.

Шта мислите о спорту у Србији тренутно?

Као држава, имамо потенцијала, али не и пара. Међутим, и поред тога мислим да наши спортисти постижу изузетне резултате. Морамо се сетити да је и Србија, а и Југославија претходно, била велесила у свим колективним спортовима: кошарци, рукомету, одбојци, ватерполу. Били смо европски, чак и светски прваци. Ту традицију негујемо и данас.

Знамо да сте у младости тренирали ватерполо. Када сте почели и колико дуго сте тренирали?

Године 1973. отворио се базен у Зрењанину. Мене је то заинтересовало и почео сам да тренирам пливање. Прво веће такмичење на ком сам био, било је такмичење у Цељу "Игре братства и јединства" 1974. године. На том такмичењу нисам имао већег успеха, али сам на Школској олимпијади, убрзо после тог такмичења, освојио треће место. Затим сам напустио пливање и почео да тренирам ватерполо. Играо сам у зрењанинском "Пролетеру", кикиндском "Жаку", а као студент сам тренирао и у "Црвеној звезди". Престао сам да активно играм ватерполо 1984. године. Од 1977. сам ватерполо судија. И данас сам у том спорту. Више не судим, већ сам контролор суђења на нашим утакмицама на националном нивоу. Од ове године сам и контролор-делегат у Јадранској лиги, коју чине Србија, Црна Гора, Хрватска и Словенија. То је једно од јачих ватерполо првенстава. Лепо је бити у спорту на било који начин.

Како сте усклађивали школске обавезе са тренинзима, док сте тренирали ватерполо?

Када сам ја био средњошколац, спортом смо се бавили углавном аматерски. Било је најважније играти, а не постићи резултате на такмичењима. Имао сам довољно времена за све, са школом нисам имао проблема. Тренинзи јесу били сваког дана, али само увече, док су данас углавном два пута дневно.

Сазнали смо да сте учествовали у европском такмичењу „Игре без граница“. Можете ли нам рећи нешто више о томе?

Било је то 1979. године. У предтакмичењу смо у Сен Годену као екипа из Зрењанина освојили прво место, где смо оборили

рекорд свих досадашњих игара у броју постигнутих поена и победа по дисциплинама. Пласирали смо се у финале, које је одржано у Бордоу, у Француској, где смо освојили друго место.

Слободно могу рећи да је требало да будемо први, али су нас домаћини претекли у помало сумњивој игри. Ипак, то је било предивно искуство за мене. Фантастично је било дружење са екипама из целе Европе (Француске, Италије, Португала, Аустрије, Немачке, Белгије). Неописив је и дочек који нам је приређен прво на аеродрому у Београду, а затим и у Зрењанину. Центар нашег града је врвео од људи. То је било општенационално славље. Било је величанствено, као што сада дочекујемо наше репрезентативце. А знате ли да су се у Зрењанину ове сезоне на базену одржале мале „Игре без граница“. Ми, бивши такмичари, дали смо подршку такмичарима.

Како сада проводите слободно време? Имате ли неки хоби?

Имам веома мало слободног времена. Школа ми дозвољава да имам и друге обавезе, као што је посао контролора судија у ватерполу. Сваког викенда се играју утакмице, којима морам да присуствујем. Лети волим да возим даску за једрење и волим да путујем.

Споменули сте путовања. Да ли бисте поделили са нама утиске са неког занимљивог путовања?

Најлепша путовања су ми била управо путовања са нашим ђацима. Не екскурзије, већ наградна путовања, која су ученици освојили као победници Купа толеранције седам пута. Обишао сам са њима Брисел, Бон, Берлин, Рим, Праг... На тим путовањима нам је свима увек било јако лепо и враћали смо се са много прелепих успомена. Ишли смо заједно са ученицима из Новог Сада, Панчева и Суботице.

Знамо да сваке године водите гимназијалце на зимовање. Због чега сте преузели ту обавезу на себе?

Јесте велика обавеза и одговорност за ђаке које водим на зимовање. Али, ја волим да учим децу да скијају и срећан сам када могу да им омогућим да осете зимске чари, јер то не могу у подручју где ми живимо. Зимовања организујем од 1985. године и сви ђаци које сам водио су научили да скијају. То је неописиво задовољство за мене, а и за њих, наравно.

За крај, можете ли да нам дате неки добар савет? Како бити срећан?

Будите људи! Не будите никад злонамерни, помажите. Чините добро и надајте му се.

Бојана Ковачевић Петровић

– преводацац

На иницијативу проф. др Наталије Лудошки у нашој школи гостовала је Бојана Ковачевић Петровић – преводацац, подсетивши нас на значај квалитетног превода. Да би књига страног аутора била доступна широј читалачкој публици, она мора проћи кроз руке вештог преводаца. По речима Бојане Ковачевић Петровић, сваки превод је велика неосвојива планина која се мало по мало осваја и сваки превод је неко ново путовање. Разговор је водила Дуња Антонић, ученица III₂, на чија питања је саговорница дала веома занимљиве одговоре.

Као бивша ученица Зрењанинске гимназије, чији је разредни старешина проф. Недељко Куљић и присуствовао овој вечери, Бојана Ковачевић Петровић присећала се својих средњошколских дана, своје гимназије. Похађала је културолошки смер који је у то време био изузетно квалитетан и пружао бројне могућности. Богат културни живот био је лако доступан ученицима. Тада је било у моди читати. Надомак школе налазила се књижара Младинске књиге, те су ученици посвећено штедели новац како би себи приуштили куповину књига, уживали су у њиховом размењивању и у различитим врстама литературе.

Шпански језик је заволела врло рано, жеља да га научи се јавила већ у 5. разреду основне школе. Један део породице живео је у Лужној Америци и у то време није било могуће комуницирати с њима због језичке баријере. Она је била особа која је желела да се упусти у ту авантуру. Током година њена љубав према шпанском језику опстајала је, али коначном опредељењу са студије највише су допринели њен тадашњи професор српског језика и књижевности Бодирога и друг, данас признати писац, Угљеша Шајтинац који ју је први упознао са делима Марија Варгаса Љосе и Габријела Гарсије Маркеса.

Завршила је Филолошки факултет у Београду, а данас ради као асистент на Филозофском факултету у Новом Саду на одсеку за ро-

манистику. Што се тиче преводачког рада, опробала се у техничком, судском, филмском и књижевном превођењу и управо јој је књижевно преводаштво најдраже, иако је најнеисплативије. Поред преводачке, има и дугу медијску каријеру везану за позориште и радио.

Прва књига коју је превела јесте *Пре краја* од Ернеста Сабата, а након тога су уследили и преводи дела *Лака комедија* Едуарда Мендосе, *Драме* Марија Варгаса Љосе, романа *Амбасадорова кћи* и *Жена која плаче* кубанске списатељице Сое Валдес и антологије савремене мексичке поезије *У мени гласа два*. Осим ових превода, Бојана Ковачевић Петровић превела је бројне драме и приче.

Доста је путовала и током разговора поделила је с нама своје утиске са путовања по Шпанији. Престоница Шпаније, Мадрид, за њу представља „свет у малом“ и дух Мадрида чини да се осећа као код куће. Одушевљава је љубав становника према храни и културним дешавањима. Они изузетно често одлазе у биоскопе и позоришта, а нормално је видети велики број људи како чита у јавном превозу. Истакла је и дивну, али херметичну Барселону, град наранџиног дрвећа и фламенка – Севиљу и Толедо, град вештица или град сликара Ел Грека.

Када је у питању њен читалачки сензибилитет, најдражи су јој писци који спадају у тзв. бум латиноамеричке књижевности односно Габријел Гарсија Маркес, Марио Варгас Љоса, Хорхе Луис Борхес, Карлос Фуентес и Хулио Кортасар...

Поред књиге и путовања, Бојана Ковачевић Петровић ужива у квалитетној музици. Разочарана је популарношћу трубо-фолка и тешко јој пада што омладина има погрешне идеје. Њеном сензибилитету одговарају rock 'n' roll, heavy metal, џез, блуз и латин ритмови... Обратите пажњу на њен савет, узмите га у обзир: „Тражите квалитет. Не препуштајте се стихији. Мода је пролазна... Слушајте rock 'n' roll!“

Тражите квалитет.
Не препуштајте се стихији.

Dijagnoza de tinj stvo

Bibliografija

/// JOVANA TODORVIĆ III₂ ///

„Najdirljivija od svih napisanih stranica mogla bi da bude ona koja opisuje prvu patnju iz detinjstva.“ (Eduardo Vilde)

Petnaestog oktobra ove godine navršilo se 25 godina od smrti velikog književnika – Danila Kiša. Samo njegovo ime nosi nostalgичnu, ili pak setnu, misao o detinjstvu. I on se, kao što je rekao Andrić da je svojstveno čoveku, celog svog veka lečio od detinjstva. Nije se izlečio...Detinjstvo kao doba koje simboliše zaštićenost, nevinost i uljuljkanost u iluzije, za njega je predstavljalo patnju. Patnju kojoj će se vraćati čitavog života i crpeti iz nje inspiraciju. O tome svedoči i njegov porodični ciklus, knjige *Rani jadi* (namenjena deci i osetljivima), *Bašta, pepeo* i *Peščanik*.

Boleo ga je život i veoma rano je iskusio njegovu surovost. Vihor Drugog svetskog rata, simbolika Davidove zvezde, očeva figura tj. njeno odsustvo, očevo „nestanak“ – odvođenje u Aušvic i drugi bolni događaji, ostavili su duboke tragove na ličnosti Danila Kiša. On, dete ranjeno životom koje je preispitivalo ustrojstvo sveta, prerano je shvatio da „nema pravde na svetu, ni među ljudima, ni među mačkama“.

- Mansarda (1962)
- Psalam 44 (1962)
- Bašta, pepeo (1965)
- Noć i magla (1968)
- Rani jadi (1969)
- Peščanik (1972)
- Po-etika (1972, 1974)
- Grobnica za Borisa Davidovića (1976)
- Čas anatomije (1978)
- Enciklopedija mrtvih (1983)
- Gorki talog iskustva (1990)
- Lauta i ožiljci (1994)

Шта би Вук данас рекао?

Пролетос, 13. априла, јутарњи програм РТС-а обавестио је грађане Србије о могућности смањења броја часова српског језика и књижевности у средњим школама. Људи ће помислити: „Један час мање, више“, али да ли је заиста тако?

Српски језик је све сиромашнији, непрепознатљивији и полако се препушта утицајима страних језика, пре свега енглеског, и сужава се накарадним скраћеницама. Његову лепоту односи свака година која долази... Губимо национални идентитет, свесно.

Хтели бисмо да будемо полиглоте, а не познајемо ни сопствени језик. Да ли га данас неко уопште познаје? Матерњи језик бисмо могли да учимо из речника као страни јер нам он и јесте стран. Свашта смо себи допустили...А да ли неко види потребу да учини нешто по том питању? Наравно да не. Чини се да то друштву није ни битно, из школа избацујемо вишак часова матерњег језика!

Поништавамо идеју једног живота, једног човека који је сву животну енергију посветио српском народу. Вук Стефановић Караџић је желео да нам очува језик, основно обележје једног народа, али ми не ценимо његову жртву. Његове идеје као да никад нису ни биле довољно цењене од стране његовог рода.

Реформисао је азбуку, а ми углавном користимо абецеде. Сакупао је песме, приповетке, народне умотворине и писао ауторска дела, али ми данас слушамо савете јавних личности чије је занимање веома дискутабилно и читамо њихове књиге које су бестселери у Србији.

Говор нам је преплављен жаргоном, опсценим и страним речима. Мада, 21. век је столеће технологије тако да је, можда, довољно и то што уопште и разговарамо једни са другима. Иронија нашег битисања...

А шта би Вук данас рекао?

Мислите ли да би имао снаге нешто да каже? Мислите ли да би имао очи да види стање које тренутно влада у српском језику и књижевности? Да ли бисте му уопште пружили прилику да било шта каже?

Вук Стефановић Караџић, великан српске културе и реформатор српског језика, био би поражен и дубоко повређен, разорен.

Још једном поставићу исто питање:

„Шта би Вук данас рекао?“

Можда би се понављањем бар мало продужило размишљање на ову тему јер дела свакако нема, нажалост...

За и против Вука

Вук је још од првих дана свог залагања за реформу српског језика и правописа имао, како сараднике, тако и противнике. И његова је, баш као и већина реформи, прошла „сито и решето“, да би, ипак, била прихваћена 1868. године. И данас се још увек воде полемике да ли је Вук унапредио или уназадио српску културу и писменост.

Мишљење о Вуковом раду се одувек мењало периодично, у складу са важећом друштвено-политичком ситуацијом у држави. Када је основни политички задатак био залагање за слободу и очување националног идентитета, бринуло се и о неговању народног језика. Међутим, када се тежило ка Европи, тежило се и према формалнијем језику.

Пре свега, Вук није једини реформатор нашег језика. Он је језик дограђивао на темељима реформи Гаврила Стефановића Венцловића и Саве Мркаља. Изузетно је ценио њихов рад и касније реформе чинио у складу са њиховим идејама. Безграничну подршку му је пружао Словенац Јернеј Копитар, који је препознао све Вукове квалитете и помогао му да стигне до циља. Вуков циљ је био да наш народни језик постане и службени и књижевни језик. Желео је да приближи науку и уметност необразованим људима, да им обезбеди могућност читања књига на народном, свима добро познатом, језику.

Међутим, тадашња власт се противила Вуку. Сматрали су да је сулудо писати граматику према говору сељака, већ да се треба окренути ученом свету, ког је тада било веома мало. Желели су да створе модеран језик, језик науке.

Није било лако подржавати Вука у време кад су против њега били: Матица српска из Новог Сада, црквени двор у Сремским Карловцима (јер се црква залагала за славеносрпски језик), Свето-

зар Милетић, митрополит Стеван Стратимировић, Јован Хаџић. То су све биле важне, водеће институције и паметни, утицајни људи.

Чак је и Ђура Даничић, најсрчанији Вуков саборац, обесхрабрен, био на путу да одустане од борбе. Упитао је Вука вреди ли се даље борити, на шта му је Вук одговорио: „Не брини ти мој брајко, хоће ли народ пропасти или неће него ради оно што си кадар! Па ако сваки уради онолико колико је кадар, неће народ никад пропасти.“

Вук је био упоран у остваривању свог циља. Није желео да превлада крут, како Вук каже, вештачки језик. Тврдио је да језик мора да буде аутентичан, жив, чист, да буде продукт језичког осећања. Поједини савременици су му, међутим, замерали што није сачувао комплетну аутентичност нашег језика. Тврдили су да је у својим речницима наводио много туђица (углавном турцизама) и тиме искварио дотадашњи, изворни језик. Вук се, пак, бранио, говорећи да не постоји ни један језик без позајмљеница, али да их треба користити са разлогом.

О Вуковом реформаторском раду су се водиле и још увек се воде полемике, али оно што је неоспорно је Вуков сакупљачки рад. Он је тиме много допринео нашој књижевности и репутацији Србије у иностранству. Спасео је мноштво народних песама од заборављања. Многи учени људи су сарађивали са Вуком и преводили српске песме на друге европске језике. Међу њима су били Адам Мицкијевич, Јакоб Грим, Огист Дизон, Фридрих Енгелс, Карл Маркс, Тереза Албертина.

Вук јесте био самоук, али изузетно паметан човек, који је желео да помогне свом народу. Да ли је у томе успео, зависи од угла сагледавања његовог рада.

/// ЈОВАНА ТОДОРОВИЋ III₂ ///

/// БОЈАНА МАРЧИЋЕВ III₃ МИЛИЦА ЈАЊИЋ III₃ ///

BRANISLAV NUŠIĆ ALKIBIJAD NUŠA

1915.

Srpski književnik, komediograf, pisac romana, drama, priča eseja, začetnik retorike kao i novinar i diplomata

Srbija ove godine obeležava vek i po od rođenja pisca Branislava Nušića

Rođen je u cincarskoj porodici Ljubice i Đorđa u Ulici Kralja Petra prvog, u Beogradu, u kući, na čijem mestu se danas nalazi Narodna banka Srbije. Kada je imao 18 godina, svoje ime, Alkibijad Nuša zakonski je promenio u ime Branislav Nušić. Inače, poznat je i po pseudonimu Ben Akiba pod kojim je objavljivao satirične tekstove.

Detinjstvo je proveo u Smederevu, gde je završio osnovnu školu i prva dva razreda gimnazije. Maturirao je u Beogradu gde je i diplomirao na Pravnom fakultetu. Svoj radni vek proveo je u pozorištu. Bio je dramaturg Narodnog pozorišta u Beogradu, upravnik Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu i osnivač pozorišta u Skoplju. Zabeleženo je da je na dan Nušićeve smrti zgrada Narodnog pozorišta u Beogradu bila prekrivena crnim platnom.

Nušić je poznat po mnogim anegdotama. Za čitaoce Put-a izdvajamo dve:

Branislav Nušić je kao đak bio dosta nemiran na časovima, ali otrešit i veoma bistar. Na času srpskog jezika obrađivane su poslovice. Nušić se previše okretao i nije pazio šta nastavnik govori i ovaj ga za kaznu prozva da kaže koju poslovicu zna.

"Koliko budala pića ni sto pametnih ne mogu da mu odgovore", hitro će Nušić.

Nastavnik se nađe u čudu i zamisli da li Nušić ovom poslovicom cilja na njega, pa reče: "Da čujem još jedan primer Nušiću".

"Pametnom je dovoljna i reč", mirno će Nušić.

Razljučeni nastavnik ode po upravitelja škole i još s vrata će "Da te čujem sada Nušiću".

"Nesreća nikad ne dolazi sama", hitro reče Nušić.

Jednom je za vreme demonstracija hteo na konju da uđe u Ministarstvo spoljnih poslova. Kada ga je poslužitelj Jova kumio i molioda to ne čini, on mu je uzvratilo: "More pušti, Jovo, nije ovo ni prvi, ni poslednji konj koji ulazi u Ministarstvo inostranih delat!"

Značajnija dela Branislava Nušića:

Drame:

Tako je moralo biti
Jesenja kiša
Iza božjih leđa
Pučina
Kirija
Komedije
Narodni poslanik

Protekcija
Svet
Gospođa ministarka
Mister Dolar
Ožalošćena porodica
Pokojnik
Dr
Sumnjivo lice

Tragedije:

Knez Ivo od Semberije
Hadži-Loja
Nahod
Hadži-Ena

Romani:

Opštinsko dete
Hajduci
Autobiografija
Pripovetke:
Politički protivnik
Posmrtno slovo
Klasa
Pripovetke jednog kaplara

Aforizmi Branislava Nušića

- Svaka žena je glumica. Što se to manje opaža, to je veća glumica.
- Prva ljubav je opasna samo kada je ujedno i poslednja.
- Prvi poljubac dođe mu kao neka mala matura, posle koje dete prelazi u više razrede, gde se uči viša matematika ljubavi sa svim poznatim i nepoznatim veličinama.
- Ljubav je jedna vrsta pijanstva, kad čovek popije prvu i drugu čašu, otvore mu se apetiti i javi žeđ, i onda sručuje čašu za čašom.
- U drugoj ljubavi čovek se oseća kao da ponavlja razred, poznati su mu svi predmeti, a ipak nije siguran da će ispit položiti.
- Brak je ugovor po kome čovek jednom u životu kaže „Da“ i preuzima obavezu da to ponavlja celog života.
- Brak je jedna od retkih istorijskih pojava gde se osvajač potčinjava pobedom.
- Brak je pismo koje je interesantno samo dok je zatvoreno.
- Znanje ima granica, dok ih neznanje nema.
- Narodno oduševljenje, to je kad gomila viče, a ne zna zašto viče.
- Ima ljudi koji se više raduju tuđoj nesreći, nego svojoj sreći.
- Mržnja onih koji su zli nije toliko opasna kao njihovo prijateljstvo.

Nušić je svojim delima obeležio epohu, i danas se smatra najvećim srpskim komediografom, a njegov uticaj vidljiv je i danas u 21. veku. Da su njegova dela vanvremenska, govori činjenica, da se ne izvode više samo u pozorištima, već i nakon spuštanja zaves, ona nastavljaju svoj put oko sveta i odvijaju se na scenama svakodnevnih života sumnjivih lica u ožalošćenim porodicama i daju protekciju doktorima, gospođama ministarkama i narodnim poslanicima..

Devetstopenaesta – tragedija jednog naroda, knjiga tuge i bolova koju je Branislav Nušić posvetio svome sinu, njome mu obeležio grob...

Ovo vrhunsko, romaneskno-memoarsko književno ostvarenje skoro je zaboravljeno, retko ko i zna da je napisano. Jedini primerak u našoj školskoj biblioteci bio je zaturen, nemarno ostavljen u nekom kutku, gde bi i ostao da ga prof. dr Natalija Ludoški nije pronašla...Na kartončiću za evidenciju o uzimanju knjige nema nijednog imena, nijednog datuma.

Etiketiran kao najbolji srpski komediograf, Nušić je diskriminisan kao pisac ovog dela u Istoriji srpske književnosti Jovana Deretića jednom jedinom rečenicom: „U obimnom memoarskom delu Devetstopenaesta, suočen sa veličinom tragedije svoga naroda, pobjegao je u patetiku koja mu kao rođenom komičaru najslabije polazi za rukom.“

Nema tu patetike. Devetstopenaesta je protkana uzvišenim osećanjima, individualnim i kolektivnim bolom. Otadžbina je bila svetinja. Boriti se za otadžbinu bila je misao vodilja i dužnost, a stradati za nju bila je čast. Mladost i rodoljublje, nevinost i naivnost mladih života Kraljevine Srbija je iskoristila. Ona je tu decu „bacila u oganj“, poslala u smrt...Povlačeći se preko Albanije sa ostatkom srpskog življa, Branislav Nušić nailazio je na stravične scene i imao je priliku da sasluša brojne potresne ispovedi.

Jedna od tragičnih figura ove knjige jeste Gospa u crnini – nesrećna žena, žena bez imena i porodice, žena u čijim se očima nalaze pogledi i kletve svih majki i u čijoj duši je sakupljen bol celog jednog naroda. Ona nije putovala sama, putovala je sa svojim bolovima. Ko je zapravo ona? Koja je njena priča? Kakvi su njeni bolovi?

Više o njoj, o Nušiću i o drugim ličnostima dela pročitajte sami. Upoznajte jedno novo lice Branislava Nušića koji se pokazuje kao neistražen pisac.

АУТОБИОГРАФИЈА

Нушић је написао поводом свог 60. рођендана Аутобиографију како сам у Предговору каже „...само зато што сам њоме хтео да обележим шесетогодишњицу живота, те – осврћући се у овоме тренутку за собом и прелазећи преко јучерањег и прекјучерањег дана – да погледам чак далеку младост, најдрагоценији део живота“. За наше читаоце издвајамо из Предговора део у коме Нушић објашњава себе и свој однос према свету и животу:

Нас тројица смо из једне душе кренули у свет, још одмах по моме рођењу. Чим сам се први пут у крилу мајчином насмешио, из тога осмеха поникао сам ја и пошао својим путем у свет; чим сам се први пут у крилу мајчином забринуо, намргодио и уозбиљио, из те збиље поникао сам опет ја и пошао својим путем у свет; и чим сам се први пут у крилу мајчином заплакао, из тога плача поникао сам опет ја и пошао својим путем у свет.

Путеви су нам били различити.

Оно ја што је поникло из мога првога плача прошло је кроз живот заливајући се сузма. Оно је у свету видело само зло и невољу; све му је било мрачно, све туробно, све суморно. Небо вечито застрто облацима, земља вечито орошена сузама. Оно је саосећало свачији јад, болела га је свачија невоља, тиштала га је свачија беда. Оно је плакало са туђих недаћа и бусало се над туђим гробовима.

Оно ја што је никло из тренутка моје збиље пошло је у живот под тешким теретом и посртало је под бригом. Оно се бринуло о сунцу да ли правилно ходи; њега је мучило што се земља другаче не окреће, што су реке криве, што су мора дубока и што су горе високе. Са дубоким браздама исписаним на челу, оно се задржавало пред сваком појавом и улагало све своје напоре да је реши; оно се заривало у сваки проблем, застајало пред сваком тешкоћом, и тако ходило кроз живот прегибајући се под теретом брига.

Оно ја што је никло из првога мога осмеха прошло је кроз живот са осмехом на уснама, гледајући све око себе веселим погледом и ведре душе. Оно се смејло слабостима као и врлинама, јер су људске врлине често веће слабости од њихових мана. Оно се смејало узвишеноме као и униженоме, јер узвишени је често мање душе од онога кога он са висине погледа. Оно се смејало лудости као и мудрости, јер мудрост је људска често пута збир људских лудости. Оно се смејало неправди као и правди, јер правда је често пута тежа људима од неправде. Оно се смејало истини као и заблуди, јер истина је често пута непостојанија од заблуде. Оно се смејало љубави као и мржњи, јер љубав је често пута себичнија од мржње. Оно се смејало тузи као и радости, јер туга често пута уме бити и лажна, док радост ретко кад. Оно се смејало срећи као и несрећи, јер срећа је готово увек варљива, а невоља не. Оно се смејало слободи као и тиранији, јер слобода је често фраза, а тиранија увек истина. Оно се смејало знању као и незнању, јер знање има граница, док незнање их нема. Оно се смејало свему, смејало се свачему, смејало се, смејало се, смејало се...

А кад је прошло шест пуних деценија – веле то је просечан човечји век – састала су се три путника, сабрала су се у исту душу из које су кренула у свет и свела су рачуне о ономе што су видела у свету на своме дугом путу.

Узе реч први, онај што је бринуо бригу целог света.

- Изморио сам мозак и изломио душу, бринући људске бриге!

- А јеси ли их бар збринуо те олакшао човечанству?

- Не, јер брига је нераздвојна од човека. У бризи је услов за напредак човечанства. Увидео сам да је грех према човечанству одузети човеку бригу.

- А јеси ли бар познао живот кроз који си прошао?

- Не, јер од брига нисам могао дићи главу.

Узе реч затим онај што је плакао:

- Исцедио сам зенице плачући, источио сам душу јадујући над људским боловима!

- А јеси ли бар искупио људске болове?

- Не, болови су и даље остали међу људима, јер, веле, живот је бол и без бола нема живота.

- А јеси ли бар познао и видео живот тај?

- Не, јер нисам кроз сузе могао ништа познати и ништа видети.

Узе реч и онај трећи, што се смејао:

- Разглавио сам вилице смејући се, јер толико је смешнога међу људима и у животу људи. Све што сам више упознавао живот, што сам ближе упознавао људе, све сам се слађе смејао. И сада још, када сам стигао на одмориште, те се осврнем за собом, не могу да не прснем од смеха!

Томе трећем, који је смејући се кроз живот и животу прошао своју стазу, поверавам да испише ове листове моје јубиларне књиге, јер он је једини видео живот.

Како Нушић сагледава себе и своје време, прочитајте у његовој Аутобиографији, насмејаће вас, обећавамо!

/// Лукић Александра II/4

1914 – 1944 - 2014.

тра се да је 1300 њих тамо настрада-ло. Покрет отпора постојао је на простору данашњег Баната, али био је слаб. Немци, који су управљали градом, прогањали су комунисте. Убијено је око 2000 припадника покрета отпора. Зрењанин је ослобођен 2. октобра 1944. године, а ослободиле су га трупе Црвене армије уз помоћ партизанских одреда. Многи борци са ових простора проглашени су за народне хероје, међу њима су Жарко Зрењанин - Уча, Светозар Марковић - Тоза, Пап Павле, Стевица Јовановић, Серво Михаљ, др Бошко Вребалов, Недељко Барнић-Жарки, Бора Микин-Марко, Соња Маринковић. Њих, и многих других безимених бораца за нашу слободу ове јесени наш град се после 70 година сећа по храбрости, части и жељи за слободом које су их покретале у отпору фашизму.

Генерације које живе у миру олако заборављају историју која се догодила недавно, а била је пуна крвопролића и мрачних тренутака. Свет је видео стравичне и мучне сцене у превеликом броју за тако мало времена. Након што је видео Први светски рат, свет је помислио да не може постојати веће зло од тога, и одлучио је да заборави на њега. Две деценије касније задесило га је зло много већих размера, што је било цена заборављања. Пучени примером оба ова глобална рата, морали бисмо се запитати - да ли историји придајемо довољно пажње и интересовања, јесмо ли ишта од ње научили?

I св. рат	II св. рат
Пушке на пуњење, бајонети, сабље	Аутоматске пушке
Коњица	Тенкови
слабо и неразвијено ратно ваздухопловство	Изузетно развијено ратно ваздухопловство

Зрењанин и Банат у II светском рату

Наш град ослобођен је 2. октобра пре тачно 70. година. Током рата окупатор је град "очистио" од Јевреја који су махом послати у концентрациони логор Ташмајдан где су побијени; сма-

Прошло је тачно 100 година од како је почео Први светски рат у Србији, и тачно 70 година како се, за Србију, Други светски рат завршио. Први рат је имао мање жртава (и то много мање) него Други, али зашто га онда историчари такође зову и Велики рат? Зато што је био најсуровији рат у историји човечанства до тада. Међутим, већ следећи рат показаће се као много гори. Статистички подаци можда најочигледније могу показати застрашујуће размере ратних страдања.

Број српских жртава у Великом рату: забележено је да су губици били 450.000 војника и 650.000 цивилних жртава, а да је било 1.250.000 рањених. Број југословенских жртава у Другом светском рату: губици Југославије у Другом светском рату износе 1.685.000 људи према званичном извештају од 26. маја 1945. године, односно 1.706.000 према каснијем извештају. Ове бројке представљају укупан демографски губитак, који укључује људе свих националности, убијене или умрле услед рата. Број рањених никад није успешно забележен.

Ратови се умногоме разликују по начину ратовања. Док је у Великом рату преовладало "рововско ратовање", у Другом светском рату је "оклопно ратовање" било главни начин борбе. Ако бисмо поредили средства и начин ратовања, то би изгледало овако:

Данас, након што је прошао читав век од Првог светског рата, намеће нам се питање колико су млађе генерације упознате са страдањима нашег народа у овом, Великом, рату? Од прошле године 11. новембар је по школском календару нерадан дан, ипак, колико средњошколаца је упознато са значењем овог датума? Колико њих је свесно значења примирја у Првом светском рату? Одговор на ово питање, нажалост, није за понос. Већина ђака, како средњошколаца, тако и основаца није упознато са значењем овог датума. За то делимично јесу одговорни професори и школе, али и сами ученици се за значење оваквих датума не интересују превише. Ту и тамо, нађе се по неки ђак који првог друга до себе пита: "Хеј, а што једанаестог не идемо у школу?", али одговор на ово питање је углавном: "де знам, неки државни празник, нешто.. А и ти питаш свашта, кога брига, битно да се у школу не иде". Дакле, наилазимо на то да су наши ђаци недовољно едуковани, а такође и прилично незаинтересовани за обележавања овакве врсте.

Не могу а да не помислим колико би овакав однос како ђака тако и професора према оваквим јубилејима увредио једног човека који се од 1914. до 1918. године борио за ову државу. Наравно, није то била Србија какву је данас знамо, али тај прости човек, обични војник и није се борио само за државу. Он се борио за народ. За очување једног народа, његове културе и обичаја, за народ чија је држава у Првом светском рату у потпуности уништена. Свако ко познаје српску историју иоле добро, зна да је Србија током Првог светског рата била "избрисана са лица земље" као држава. У почетним месецима рата српски војници херојски су бранили своју земљу, ипак армије централних сила биле

су прејаче за ту војску, и Срби су били принуђени да почну евакуацију целокупног становништва са територије тадашње Србије. Цивилно становништво, војници, као и целокупан државни врх Србије, бежећи пред силама Аустроугарске, Немачке и Бугарске кренули су преко албанских планина ка Јадранском мору где су их чекали бродови савезника, спремни да српски народ пребаце на сигурно. Ратом измучено српско становништво у зиму 1915. и 1916. прелазило је албанске планине у најгорим временским условима. Више десетина хиљада људи погинуло је у "Албанској голготи". Ипак неки су преживели и стигли до безбедносних одређишта, острва у Грчкој, Италији и северној Африци.

Највише Срба било је на грчком острву Крф. Ови људи, чија држава више готово да није постојала, чији је национални идентитет претио да буде избрисан у Великом рату, ипак су смогли снаге да се за своју државу боре. Чак 150.000 српских војника, после кратког опоравка, прикључило се снагама савезничких сила на Солунском фронту. И поред свих страхота које су преживели, ови јунаци успели су да ослободе своју земљу од окупатора, поново успоставе државу, и свом народу донесу толико жељени мир.

Тог 11. новембра 1918. године потписано је примирје у Првом светском рату. У овом рату Србија је изгубила око 26% укупног становништва. До 1918. године мобилисано је око 707 000 војника, док се кућама вратило само 160 000. Када се све ове шокантне цифре ставе на папир, и када се размисли о жртвама нашег народа, у ваздуху лебди још једно, последње питање. Смемо ли себи да дозволимо да ове догађаје заборавимо?

Találokzásom a könyvvvel

/// MAKÁN ALBERT I₈ ///
 Könyves házba születtem. A mi házunkban mindig is sok könyv volt. A szüleim és még a nagyszüleim is sokat olvastak. Az évek folyamán aztán temérdek könyv gyűlt össze a házban. A szüleim szerint ezernél is több könyvünk van. Vannak egészen régi, XIX. századból származó példányok, és vannak új, egészen friss kiadások is.

Még most az internetes, e-könyvtáras világban is vásárolunk könyveket. Nyomatott könyvet olvasni más élmény, mint elektronikus kijelzőről olvasni. Tehát egy olyan házban, ahol természetes a könyv jelenléte, mint a levegő belélegzése, könnyű volt megismernedni a könyvvvel. Kisgyerek koromban rengeteget olvastak nekem. Anyám mellé bújva hallgattam a különféle történeteket, meséket, verseket. Némelyiket többször is elolvastattam, és szinte már fejből tudtam a szöveget. Sajnos később egyre kevesebb lett az olvasással töltött időm.

Iskolába indulásom után már csak a házi olvasmányokra volt időm, és azokat már önállóan olvastam, mégsem önszántamból, mivel kötelezőek voltak. Először ötödik osztályban kaptunk olyan lehetőséget, amikor magunk választhattunk házi olvasmányt.

Mivel abban az időben néztem a Harry Potter című filmet, gondoltam jó ötlet lenne elolvasni az írott változatát is, így hát azt választottam. Ahogy olvastam, rögtön az elején észrevettem, hogy a könyv eléggé különbözik a filmtől abban az értelemben, hogy a film nem engedi szabadjárá a fantáziánkat, viszont a könyv olvasása során a gondolataim szabadon szárnyalhattak. A történet egy akkor hozzám hasonló korú fiúról szól. Habár az események a fantázia világában játszódnak le, egy elképzelt helyen, a varázslóiskolában, mégis sikerült beleélnem magam. A főhős története köré szövődik a jó és a rossz örökös harca, amiből végül a jó kerül ki győztesen.

Miután elolvastam a könyvet, még napokig a hatása alatt voltam, és újra meg újra visszalapoztam egyes részeit. Ekkor tudatosult bennem, hogy az írott szöveg mennyi élményt és háttérinformációt tud nyújtani.

/// JELENA BURSAC III₄ ///

Čitajući dobre pisce, dešavaju se pred nama čuda

Knjiga je korak.

Mali stupanj u razvitku čovečanstva. Svaka njena stranica je centimetar našeg postojanja i obim našeg ega. Čitajući je mi rastemo i širimo svoje vidike i pogledom otkrivamo misteriju druge strane. Koja je idealna proporcija našeg kalupa obrazovanja

u koji svakom pročitanoj rečenici mi dolivamo kapljicu mudrosti ovoga sveta? Poput sunčera upijamo moć razmišljanja, posmatranja i zatim cedimo sokove naših saznanja. Ostavljamo trag svetu, kao amanet, da bi jednom, kad nas ne bude, ličio na nas.

Knjiga je znak. Ona nas poput svetionika vodi u ovom svetu ništavila. Usmerava i osvetljava nepogažene delove, nedostižne i nepristupačne. Vodi nas stazama divljih cvetova, koji nas svojim plodovima vraćaju i mame u svet mašte. Vraćaju snove, želje, koje smo možda, kao pešaci, zaboravili u trnovitom delu brda našeg života.

Knjiga je drug. Jer, bez obzira na broj usijanih glava koje obećavaju i olako nude svoje prijateljstvo i garantuju svoje prisustvo, bar jednom ćemo na svom životnom putu osetiti hladnoću usamljenosti. Uzmemo li tada knjigu da čitamo, znaćemo da tamo negde, nekada, neko je mislio kao i mi. Znaćemo jer u rukama ćemo držati ogledalo slova ispisanih po hartiji nečijeg dela. Osetićemo tada kako duh napisano-pročitanih reči i nas obuzima, obmanjuje i gura uz brdo ili niz njega... U tom trenutku, shvatićemo da knjiga može biti i neprijatelj. Zao drug koji nas menja i navodi da srljamo u nešto za šta ni sami nismo sigurni da je ispravno ili da možemo.

Da li postoje loši pisci i loša dela, ili je samo stvar u šarolikoj čitalačkoj publici koja svoje standarde postavlja na osnovu različitih kriterijuma? Smatram da svaka reč ima svoju težinu, svaka rečenica svoj značaj i svaka knjiga svoj smisao. Ništa nije napisano bez razloga ili tek tako da bi popunilo metražu nečije biblioteke. Pravi pešaci se poznaju po kilometraži pređenog puta. Pravi čitaoci po dobrim delima koje su pročitali. Stoga ne biramo mi knjige, već one nas. Kao što u životu ne znamo gde će nas put odvesti, tako ne možemo znati kojoj grupi čitalaca pripadamo. Šta nas sve deli od ostalih pešaka u ovoj dolini knjiga i koliki je jaz između nas?

Dakle, koja je vaša omiljena knjiga?

/// NEDA MARINAC IV₁ ///

Mala knjiga

Ne verujem u prvu stranicu knjige, onu na kojoj nam pisac govori kome je knjiga posvećena. Mislim da svaki pisac potajno piše nekom drugom, svojoj muzi čije ime nije navedeno.

Kažu da oni koji čitaju puno, ponekad ne razlikuju stvarnost od iluzije. Ako je to tačno, da li sam i ja plod nečije mašte? Šta ako je ovo što smatram svojim životom isplanirano i ako me neko kontroliše? Da li sam ja možda piščeva muza? Volela bih da je tako, jer kada se pisac zaljubi u onoga o kome piše - taj neko živi večno.

Čak i ako izmisli lik o kome piše, on nekako ostavlja trag svog karaktera u njegovom. Bira mesto, vreme, starost lika, njegove osobine...a u stvari opisuje sebe.

Pisci su manipulatori, možda čak i najgora vrsta, jer se gube i uvlače nas, sa jedne strane u svoje stvarne, a sa druge u izmišljene živote.

Koliko života ima svako od nas?

Onoliko koliko je knjiga pročitao. Jedna knjiga - jedan život.

Milion knjiga - milion života?

Koliko neproživljenih dana?

Koliko neprospavanih noći?

Zašto čitam? Zašto i sama pišem?

Možda je to zato što su knjige dobre za saosećanje i razumevanje, za bežanje od realnosti i lečenje propalih snova, ljubavi, želja...Knjige nam ulivaju samopuzdanje, veru da nismo sami i jedan od mogućih završetaka naše priče.

Ako iscepamo poslednjih dvadesetak strana i prekinemo rečenicu pri njenom kraju, tačno tako da nam je potrebna baš ta poslednja reč da bi rečenica dobila smisao, da li onda postajemo besmrtni? Da li to znači da možemo da budemo ko god i šta god poželimo, da radimo nešto što nikad pre nismo i da živimo onako kako nikad nismo mogli? U tom trenutku kada možemo

da budemo sve, mi smo najobičnije utvare bez krvi i mesa i leljamo kroz vazduh. Dobra strana toga jeste što smo slobodni i bezbrižni, a to je upravo ono što nas čini besmrtnima!

Kada pogledam policu sa knjigama koje su obeležile moje odrastanje i koje se konstantno gomilaju, pomislim - da li priča, koja je napisana u svakoj pojedinačno, može da se sažme? Da može, kako bi ta knjiga izgledala? Verovatno bi imala duplo manje stranica, bolje formirane rečenice i jasniju poruku.

Kako bi izgledalo kada bi knjiga mogla da nam stane u dlan, da možemo da je obgrlimo prstima, stisnemo i čujemo?

Zamislimo naše životne priče napisane na stranama tako malih knjiga. U takvoj formi, po tezama, bili bi navedeni samo najvažniji trenuci koji su nam se desili, jer sa rečima ponekad preterujemo. One razaraju osećaje, mirise i trenutke koji se mogu razumeti jedino čulima. Ponekad je ono što nam je u određenom trenutku bitno, u stvari toliko nevažno da ga se za deset godina nećemo ni sećati, ali zašto onda pamtimo nevažno? Zbog reči?

Umesto da iznova i iznova stvaramo nova sećanja, mi se vezujemo za ona već proživljena i živimo u njihovoj senci. Svaki sadašnji trenutak može postati priča jednog dana, pitanje je samo da li će ta priča imati

svrhu i možda privuče nekog da je pročita više nego jednom ili će istrunuti na tavanu...

Jednom, kada napišemo takvu malu knjigu ili je dobijemo napisanu za nas, moramo je čuvati, jer je dovoljno mala da nam ispadne iz džepa, da se otkotrlja niz ulicu, da je zaboravimo u naslagama prašine...

Doći će vreme da upoznajemo druge ljude i njihove knjige, ali samo jedna će biti dovoljno dobra da se nadoveže na našu...

Koliko života ima svako od nas?
Onoliko koliko je knjiga pročitao.

Umetnost

„Umetnik, to je sumnjivo lice, maskiran čovek u sumraku, putnik sa lažnim pasošem.“

(Ivo Andrić)

A umetnost...Umetnost je potraga za savršenstvom koje nije uvek savršeno, potraga za lepim koje nije uvek lepo, potraga za ružnim koje se u mojoj duši pretače u lepotu...Lepotu koja je uzvišena.

Umetnost se stvara mastilom, bojama, suzama, poderanom dušom. Umetnost se stvara krvlju...

Umetnost je krik duše u tišini. Umetnost je opasna.

Umetnik je opasan. On ima moć da me uzdigne i da me baci u najdublje ponore. Ima moć da me razori i da me ponovo stvori. Moć mi dušu razboli, ali i nađe joj lek. On me najbolje poznaje. Za njega ništa nije skriveno, tajno i ništa nije sveto. On može sve.

Odakle mu tolika drskost? Kako se usuđuje?

Mi se zajedno „igramo antihrista“, nipodaštavamo boga i vodimo se sopstvenim demonima. Igramo opasnu igru. Plešemo na ivici ponora. Kockamo se sa životom i stvarnošću, iako vrlo često nemamo keca u rukavu...

Mi zajedno plačemo i očajavamo. Mi zajedno stavljamo glavu na giljotinu života. Mi se predajemo umetnosti. Klečimo pred njom, molimo je...

Preklinjemo je da budemo deo večnosti.

/// JOVANA TODORVIĆ – ENA III₂ ///

/// VANJA VELISAVLJEV II₃ ///

Plavo

Crnilo...

Tama se širi i uzdiže

Ostavlajući nas bespomoćne,

Okovane neopipljivim okovima.

Kada i pokušamo da uzletimo,

Seku nam već ranjena krila.

Mi smo plave ptice

Zarobljene u nevidljivom

Plavom kavezu.

Mi smo dve senke koje vihor

Nosi iz oluje u oluju;

Udaramo o crne zidove života.

Razorene smo, uništene i beznadežne...

Samo smo slabašne marionete

U krvavim rukama turobne sudbine.

Gore je i od pakla.

/// JOVANA TODORVIĆ – ENA III₂ ///

„Snažnim krilom vinuti se gore, U vedra polja, u predeo sjajni“ (Bodler)

Gospode, ti što si stvorio čoveka od blata, ti si ga danas i vratio u njega! Svet je postao mrtvo more, život kaljuga, a ljudi šljam.

Ljudske duše puze i gmižu sluzavim trotoarima i stazama. Ljigave su. Hodam i bivam zgrožena. Na đonove mi se lepe raspadnuti ostaci tuđih snova, izgubljenih nada i zgaženih iluzija. Danas je za nas bolno i da sanjamo.

Svi smo potonuli na dno života. Svi smo u blatu, Gospode!

Svuda oko nas je mrak. Svuda je smrad. Svuda je beda. Svetom gospodari splin, čama...Osmesi su nakazni i zlobni. Zagrljaji

hladni i daleki. Ličnosti se raspadaju, karakteri trunu. Svuda osećam ledeni dah smrti. Ona je tu, lebdi oko mene.

Gospode, gde je ljubav, gde je požrtvovanost? Ako je i ima, ona nestaje – nju smrt odnosi. Da li će jednom zauvek nestati? Da li će nas na nju samo podsetiti poneki nadgrobnni spomenik ili nakrivljeni krst? Svemu i svakome preči zaborav...Sve ide ka ništavilu.

Čini mi se da je zvezdani beskraj nedostižan. „Snažnim krilom vinuti se gore, u vedra polja, u predeo sjajni“ kao da je nemoguće. Ako i poletimo, vuku nas dole. A dole...Dole je pakao, Gospode! Za njega makar znam da postoji...

/// JOVANA TODORVIĆ – ENA III₂ ///

Nebo u tvojim očima

/// NEDA MARINAC IV, ///
 Šta je zapravo nebo? Horizont plave boje. Danju je ispunjen vidljivim oblacima koji čine nebesku konjicu, a noću prekriven je hiljadama zvezda, nebeskom pešadijom. Zvezde su mala bića kojima pre spavanja šapućemo želje da, ako slučajno poneka odluči da pobjegne iz tog zatvora plavetnila i pokuša da sleti na zemlju, na granici priloži i naš zahtev i donese nam ispunjenje. A Mesec i Sunce su stari čuvari koji pletu mrežu i nadgledaju da svake noći horizont zasija istim sjajem i da se svakoga jutra ta svečana proslava završi na vreme. Malo ko to zna i malo ko posmatra plimu i oseku tog mora koje se talasa iznad nas. More pušta po koju kapljicu, čisto da nas podseti da postojimo i zapita nas - koja je naša uloga ovde?

Mi smo zvezde našeg horizonta. Mi plešemo u ritmu, koračamo sa stilom i zračimo posebnim sjajem sa druge strane neba. Tokom života formiramo svoja sazvežđa. Grupišemo se na početku kao Mali medved, a na kraju života zvršimo u Orionu. A u svakom od nas je duboko skrivena želja da, kada poraste, postane ona glavna zvezda, Severnjača. Menjamo naše putanje, menjamo sebe, trudimo se da postanemo što sličniji njoj. Dodvora-

vamo joj se i potčinjavamo u nadi da ćemo joj, ako ništa drugo, biti bar drugari i da ćemo kao takvi imati neke koristi. Korist? Zar nije to najbitnije u ovom svetu materijalnog ništavila.

Armija retkih biće bogatija za jednog člana.

Hej Zvezdo, ti što plivaš u ogledalu neba, plivaš u suprotnom pravcu i suprotnom smeru. Otkriću ti tajnu, zvezda Severnjača je jedna jedina na našoj hemisferi. Želiš da se izdvojiš?

Počni da plivaš leđno i svom snagom se opiri gravitaciji, ispleti se iz Mesečevih mreža i zeleni horizont će u svojoj armiji imati mladu nadu koja sija svojom voljom. Armija retkih biće bogatija za jednog člana.

Usput, Zvezdo koja koračaš, osmisli svoje nebo. Pronađi sebi Sunce u nečijem pogledu i Mesec u nečijem osmehu. Osobu u čijem ćeš zagrljaju iznova i iznova prebrojavati planete. Pronađi zvezdu u ovozemaljskoj vojsci koja će znati da toleriše tvoje kiše suza, grmljavine ljutnje, munje želja i plime osećanja.

Onoga trenutka kada svoje nebo budeš videla u tuđim očima, tada budi sigurna da imaš svoj kosmos.

/// BISERKA STOJIC II, ///

POSVEĆENO

Veče. Deset sati.
 Buka, šumovi, čavrljanje.
 Odjednom, kao prekriveno velom od srebra,
 Sve utihne.
 Lagano, kao mastilo po papiru,
 razlivaju se tonovi...
 Klavir. Simfonije dostojne bogova
 Sakrile se u njegovim prstima.
 Oni lebde nad dirkama,
 nesvesno, sanjalački.
 Taj raj pripada dečaku rođenom u znaku anđela.
 Njegove oči gledaju negde daleko.
 U izmaštan svet harmonije,
 san jedne pesme.
 Kada bih mogla, slušala bih ga zauvek.
 Sedim kao u transu,
 očiju prikovanih za njega, njegove prste.
 Kada utihne poslednja nota ustaje i odlazi.
 Ostajem opčinjena još nekoliko trenutaka
 slušajući njegove korake.
 Šapućem: „Anđele,
 hvala što si mi pokazao raj.“

/// ANĐELA JOVANOVIĆ I, ///

Đački parlament ?

/// ŽIVADIN FOKA ///

Đački parlament. Nekada je on bio vrlo korisna učenička alatka kojom su đaci uspevali da ostvaruju svoja prava u školi, institucija koja je makar malo učenicima dozvoljavala da školu menjaju i sebi je prilagođavaju. Sada, Đački parlament Zrenjaninske gimnazije zašao je u prilično tamne dane.

Samo nekolicina učenika koji dolaze na sastanke Parlamenta voljna je da se pokrene i učini nešto kako bi promenila monotoni učenički život u našoj gimnaziji. Većina dolazi bez ikakvih ideja i ciljeva, a sve je prisutniji i „upiši me da izglda kao da sam bio“ sindrom. Ovaj sindrom, koji postoji već duži niz godina, ove godine je nekako najizraženiji. Najlakše je reći drugu ili drugarici iz susednog odeljenja „E, aj, me upiši u onu tamo svesku“ i otići kući, dok tvoji drugovi 'parlamentarci' trače vreme u nekoj od učionica gimnazije, na tamo nekom sastanku Parlamenta, a odeljenje ti ima redovan čas. Svima odlično, ti otišao kući ranije, profesori misle da si na Parlamentu, tamo neke budale rade umesto tebe. A da li ste pomislili nekad, vi sa tim sindromom, šta

sam uradio time što se nisam pojavio na tom sastanku? Verovatno o tome niste razmišljali, ali ipak postoji par loših stvari koje se dese kada većina 'parlamentaraca' ne ispunjava svoje obaveze.

Đački parlament Zrenjaninske gimnazije nije u mogućnosti ove školske godine čak ni da izgasa predsednika Parlamenta, a kamoli da donosi neke bitne odluke i funkcioniše. Sve to dešava se usled nedostatka učenika koji bi glasali. Prema zakonu Đačkog parlamenta potrebno je da više od 50% 'parlamentaraca' bude prisutno, kako bi Parlament mogao da donese bilo koju odluku. Kako redakcija školskog lista "Put" saznaje, na ovogodišnjim sastancima Parlamenta trebalo bi da se pojavi više od 80 učenika, ipak, na sastancima je redovno bilo manje od 40 učenika. Za ovu sramotnu statistiku dolaženja (odnosno nedolaženja) na Parlament nisu krivi samo učenici. Kako naš izvor, blizak članovima Parlamenta, saznaje, postoje slučajevi da profesori ne žele da puste đake na sastanke Parlamenta sa svojih časova. Takođe, došli smo i do infor-

macije da čak ni knjiga obaveštenja, putem koje se učenici obaveštavaju o sastancima Parlamenta, profesorima nekada nije dovoljno dobar razlog da učenike puste sa časova. Pa tako, usled nedostatka đaka koji bi nosili knjigu obaveštenja od učionice do učionice, 'parlamentarci' ostaju u nemogućnosti da se međusobno obaveste o sastancima Parlamenta. Sad druge strane, učenici koji pohađaju sastanke Parlamenta žale se kako već godinama nemaju obezbeđene uslove za rad, odnosno prostoriju u kojoj bi održavali sastanke. Nijedna učionica u školi ne može da primi ni ovo malo đaka koji dolaze na sastanke Parlamenta ove godine, a šta bi bilo kada bi svi učenici koji treba da dođu stvarno došli? Gde bi se održao sastanak osamdesetoro učenika?

Ko je kriv za loš rad Parlamenta, teško je reći. Kao i uvek, profesori učenike okrivljuju za nezainteresovanost, dok učenici profesorima zameraju to što ih ne uzimaju za ozbiljno. Bilo kako bilo, stanje u Parlamentu je loše, i ne izgleda kao da će se u bliskoj budućnosti poboljšati.

Koji je vaš omiljeni miris?

/// VANJA VELISAVLJEV II₃ ///

Posle mnogobrojnih kozmetičkih linija koje su lansirale poznate ličnosti, posle parfema ograničenih serija i visoke cene koja ih prati, nastali su parfemi najneobičnijih mirisa. Upoznaćemo čitaoca "Put"-a sa fabrikom "Demeter Frangrance", koja proizvodi ova neobična sredstva za "ulepšavanje". Možete li uopšte pretpostaviti koji su to najbizarniji parfemi, od čega su napravljeni i na šta mirišu?

Parfem „Cirkus“ insiprisan je cirkusom u toj meri da, osim esencije pasulja, šafrana i đumbira, sadrži i esenciju piljevine, kože sa sedla, benzina i izmeta divljih životinja.

Parfem „Pogrebno preduzeće“, kao što mu i samo ime govori, treba da podseća na miris sahrane. Sadrži esencije ljiljana, gladiola, božura, stabljika biljaka i lišća za vence i drveta od kog se prave kovčeži.

Parfem „Suši“ postoji i u vidu kupke, dezodoransa i kolonjske vode. On je načinjen od mirisa riže, algi, đumbira i limuna.

Parfem „Kit“ insiprisan je mirisom sokova iz želuca ove životinje. Miris je neprijatan kada se nanese na kožu, ali nakon nekoliko minuta dobija slatkastu notu.

Parfem „U biblioteci“ ima miris engleskih romana, ruskih i marokanskih kožnih poveza, krpe za prašinu i sredstava za poliranje drveta.

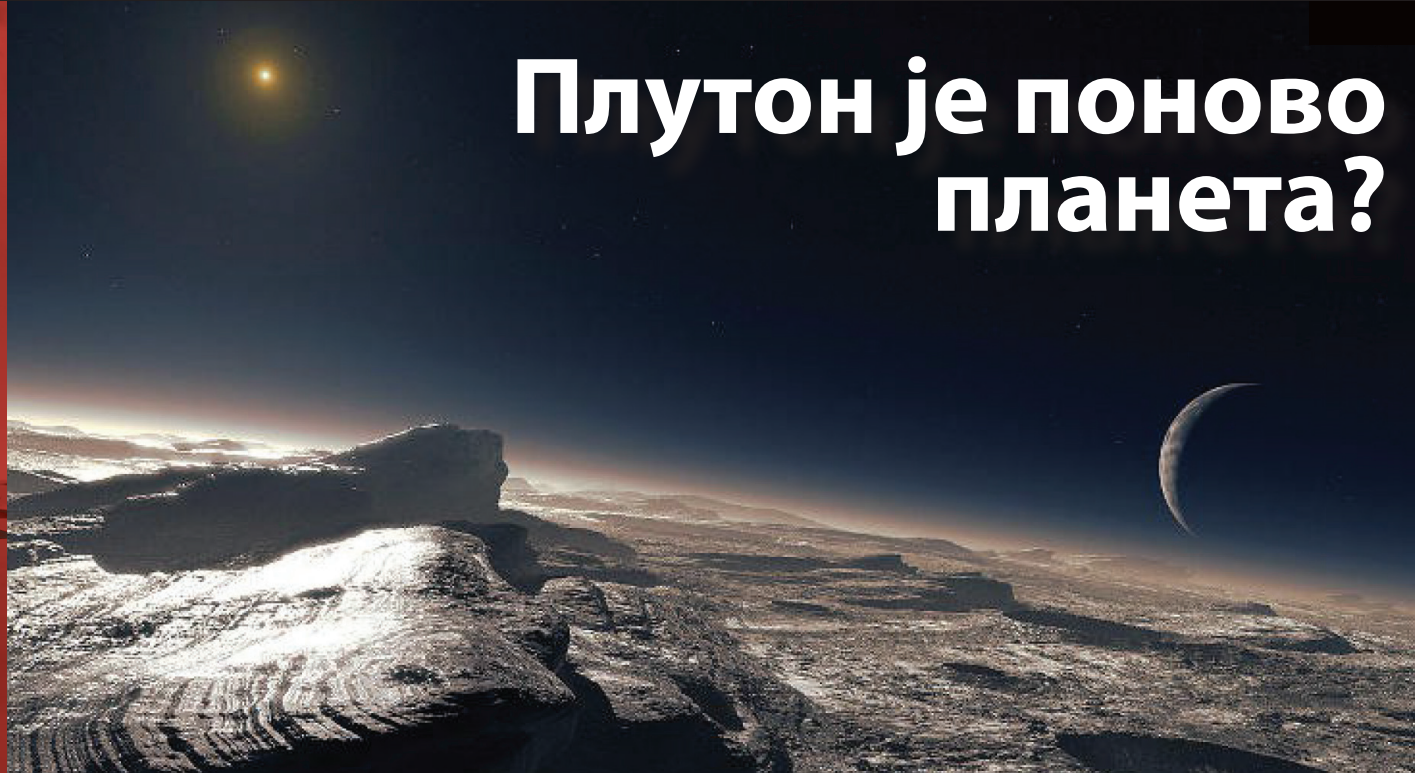
Parfem „Pica“ miriše poput vruće pice na origano. Ovaj parfem može se nabaviti na pumpama u Americi.

Do kojih sve ludosti ljudi mogu da dođu možete pratiti na internet stranici fabrike koja lansira ove bizarne parfeme.

/// MILICA STOJKOVIĆ III₄ ///

Плутон је поново планета?

Када је Плутону одузет статус планете 2006. године, створила се велика гужва због те одлуке, а поједина деца су се чак путем писама жалила планетаријумима. Међутим, данас се и поједини астрономи премишљају.

Међународна астрономска унија тврди да планета мора да:

- а) кружи око Сунца,*
- б) буде довољно масивна да има облик сфере и сопствену гравитациону силу (тачније да је њена гравитација доводи у стање хидростатичног еквилибријума) и*
- ц) да је очистила простор око своје орбите.*

Сироти Плутон није испунио последњи услов и зато је изгубио статус планете. Међутим, харвардски научници тврде да би требало да буде признат као планета. Доктор Димитар Саселов изјавио је да је планета "најмања сферична гомила материја која се формирала око звезда или њихових остатака", што је другим речима - Плутон.

Организовано је електронско гласање међу научницима и ауторитетима у овој области на коме је прихваћена Саселова дефиниција, те је следом околности Плутон опет сврстан међу планете.

Шта ви мислите? Да ли би Плутон требало да буде планета?

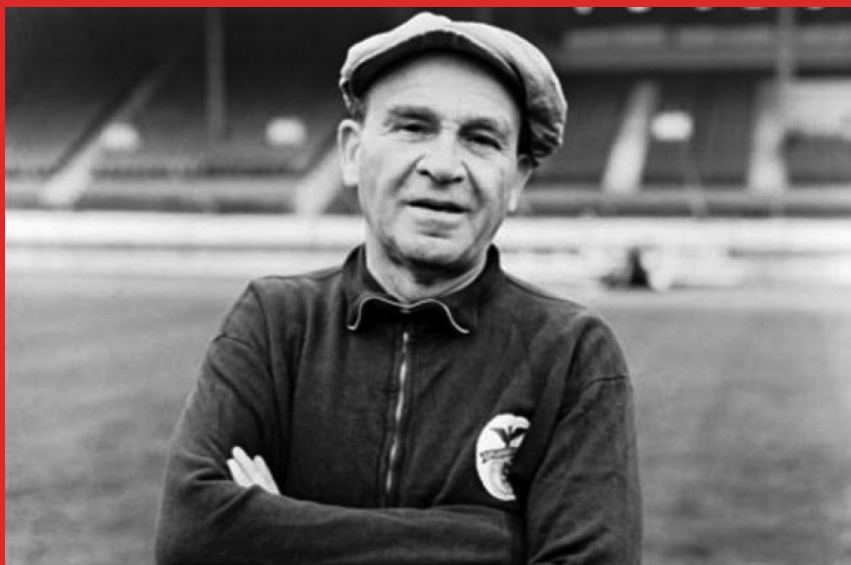

Фудбалска проклетства

/// ИВАН СУБОТИЋ III

Да ли верујете у магију, враџбине и проклетства? Већина људи празноверје не схвата озбиљно. Ипак, постоје фудбалски тимови који су њихово занемаривање скупо платили, а неке тимове клетве из прошлости и даље прате.

Нашироко је позната чувена клетва мађарског тренера Беле Гутмана: „У наредних 100 година *Бенфика* неће освојити европски трофеј!“. Ову реченицу, сада већ покојни тренер, наводно је рекао још давне 1962. годи-

не, када је управа клуба одбила да му да повишицу након што је са *Бенфиком* освојио чак две узастопне титуле Шампиона Европе. Споминјање ове клетве *Бенфикиним* навијачима и даље оставља горак укус у устима, јер се она још увек остварује. Овогодишње финале Лиге Европе, у којем је *Бенфика* играла, чак је седмо узастопно финале у европским такмичењима од 1962. године, које овај клуб губи. На разне начине су људи из клуба покушавали да се изборе са клетвом, познато је и да је легендарни играч овог клуба, Еузебио, посетио гроб Беле Гутмана уочи финала Купа Европе 1990. године. Ипак, ништа није успело да осујети Гутманово проклетство. До 2062. године, уочи сваког европског финала *Бенфике*, навијачи овог клуба стрепеће од страшне клетве мађарског тренера.

Нису само тренери бацали клетве на клубове. Симпатизери другоглигашког норвешког клуба *Хамерфеста* добро ће упамтити једног судију. Нилс Микел Сара дубоко се увредио након што је брутално извређан у локалним новинама због лошег суђења на градском дербију између *Алта* и *Хамерфеста*. Челницима клуба из којег су потекле увреде запретио је бацањем лапонске клетве због које ће клуб изгубити сваку утакмицу до краја сезоне, и на крају из лиге испасти. Судија је од људи из клуба очекивао извињење због увреда, али су они занемарили његову претњу сматрајући да после доброг старта у сезони не могу испасти из лиге. Ипак, *Хамерфест* је нагло почео да губи утакмице, иако је често био бољи од противника. Након серије лоших резултата тренер клуба почео је да

верује у дејство клетве и одлучио да узме ствар у своје руке. Распитао се код локалног становништва, па је покушао да скине клетву жртвовањем харинге на оближњем светом камену. Ипак, то није деловало, па је његов тим на крају испао из лиге. Клетва се испунила.

Дабогда Дерби никад не освојио ФА Куп!

Овако је гласила ромска клетва која је 1895. године бачена на енглески клуб *Дерби Каунти*. Роми су ову клетву на клуб бацали јер су били принуђени да се иселе са локације на којој је *Дерби* градио свој нови стадион. *Дерби* је 1946. ипак освојио ФА Куп, али је освајању трофеја претходило сплет чудних околности на финалној утакмици. Зна се да је капитен тима дао велику суму новца Ромима како би се клетва поништила. Финале ФА Купа те 1946. године било је врло драматично. Меч је у регуларном току завршен резултатом 1:1, па се победник морао одлучити у продужецима. За време одигравања продужетака лопта, којом се играло, буквално је пукла. Тај тренутак многи обележавају као пресудни на мечу, јер смартају да је пуцањем лопте скинута клетва са *Дербија*. Након „инцидента“ са пуцањем лопте, *Дерби* је постигао 3 гола и убедљиво победио у том финалу.

Још један клуб који је био проклет је колумбијски клуб *Америка де Кали*. Када су 1948. године челници овог клуба пожелели да он постане професионалан, та одлука је изазвала велико противљење најватренијег њиховог навијача, локалног зубара Бенџамина Уреа. „Ако тим икада постане професионалан, заклињем се Богом да неће бити шампион, шта год да уради!“, наводно је тада рекао овај страствен навијач *Америке*. И заиста, овај клуб није постао шампион све до 1979. године. А како је тада успео да освоји титулу? Судићи према тексту на званичном сајту ФИФА, овај велики навијач *Америке* покајао се због клетве и одлучио да сам поправи ствари. На стадиону *Америке де Кали* он лично, уз подршку мање групе навијача овог клуба, извео је црквени обред егзор-

цизма (истеривања ђавола, духова, демона). Након годину дана на том истом стадиону прославила се и прва шампионска титула овог клуба.

На вама остаје да у ове приче поверујете или не поверујете, али једно је истина. У свету фудбала свашта је могуће!

УЗЛЕТ НАШИХ ОРЛОВА

/// ХЕЛЕНА БРАТИЋ III₃ ///

Љубитељи кошарке су могли од 30. августа до 14. септембра 2014. да уживају у сјајним утакмицама на овогодишњем Светском првенству које је било одржано у Шпанији.

Шпанија се директно квалификовала као домаћин, а директан пласман су обезбедиле и САД освојивши златну медаљу на Олимпијским играма 2012. у Лондону.

Већина осталих тимова је обезбедила учешће преко континенталних квалификационих турнира (три из Африке, три из Азије, два из Океаније,

разликом. Међутим, актуелни шампиони Европе су у последњој четвртини успели да се врате на само неколико поена разлике и тиме покушали да обесхрабре наше играче. На сву срећу, наши кошаркаши су били смирени у завршници и успели да обезбеде себи финале, чиме су подigli целу нацију на ноге. Да је ово велики успех за нашу државу могли смо видети и у изјави Мирослава Радуљице који је после ове утакмице поручио да "целамо" даље.

четири из Америке и шест из Европе). Бразил, Финска, Грчка и Турска су добиле ФИБА вајл кард позивнице.

Већ на самом почетку такмичења спекулисало се о томе ко ће освојити злато. Америчка репрезентација је представљала највеће фаворите за трон. Улогу њихових главних конкурената добила је Шпанија и очекивало се да ће домаћини уз помоћ пуних трибина успети да парирају моћним Американцима, али дуел ове две репрезентације се није догодио јер је Шпанија била елиминисана већ у четвртфиналу од Француске.

Наша репрезентација, на челу са селектором Ђорђевићем, имала је тежак задатак у групи А, у којој су се налазиле репрезентација Бразила, Шпаније и Француске које су такође представљале велике фаворите овогодишњег првенства. "Орлови" су успели да се домогну четвртог места у групи које води у осмину финала, иако је игра наших момака у овој фази изгледала бледо и неуверљиво. Међутим, у мечу осмине финала Србија је захваљујући много бољој игри и пожртвованости успела да савлада грчку репрезентацију резултатом 90:72. Најефикаснији играч у нашем тиму на овој утакмици био је Богдан Богдановић са 21 поеном.

У четвртфинале, у мечу против већ познате екипе Бразила, момци су ушли са пуно амбиција и жељом да се освете за пораз у првој фази такмичења. Србија је одиграла до тад своју најбољу утакмицу на шампионату. "Орлови" су у трећој четвртини преломили меч против тима пуног НБА звезда и стекли убедљиву разлику, која је у четвртој четвртини прешла и 30 поена. Наши момци су, заједно са Александром Ђорђевићем, на овој утакмици показали сјајну борбеност и на тај начин ућуткали велики број критичара у Србији. Сјајну партију на овом мечу пружио је Милош Теодосић који је постигао 23 поена.

Србија се овом победом нашла на корак до финала и медаље, а на путу ка том циљу једина препрека им је била сјајна репрезентација Француске која је претходно победила домаћина Шпанију. Сама утакмица није била толико напета у првом полувремену. Изабраници селектора Александра Ђорђевића водили су током прве три четвртине меча и са двоцифреном

ВЕЛИКО ФИНАЛЕ

Велико финале је имало велики значај за нашу земљу, али и за српску кошарку. Еуфорија се осећала на улицама градова широм Србије. И они који су пратили и они који нису до тад знали шта је кошарка, са нестрпљењем су чекали меч који је требало да се одржи у огромној палати Паласио де Депортес у Мадриду. Наши кошаркаши су ушли са огромном жељом да победе, што се видело и у првих пет минута, али нису успели да се супротставе Американцима. Предвођени Кајријем Ирвингом, који је после проглашен и за најбољег играча првенства, наши противници су повећавали предност. После сваке тројке Америчанаца наде гледалаца биле су све слабије, али наши момци су упркос томе до самог краја играли добро, приказали су огромну пожртвованост и борбу. Ова утакмица је завршена резултатом 129:92, али слика коју су оставили наши момци у претходним утакмицама сигурно није могла да се промени овим поразом јер су се "орлови" храбро борили током целог меча и показали да су заслужено дошли до сребрне медаље. Најефикаснији у српском тиму били су Немања Бјелица и Никола Калинић са по 18 поена, док је Богдан Богдановић постигао 15. Американце је у финалу предводио Кајри Ирвинг са 26 поена, Џејмс Харден постигао је 23, а Клеј Томсон и Кенет Фарид по 12.

Иако нисмо били екипно најбоље, наш репрезентативац Милош Теодосић изабран је, потпуно заслужено, у најбољу петорку турнира.

Србија је током целог Светског првенства била у сенци фаворизованих екипа, али наши момци су из утакмице у утакмицу приказивали напредак и бољу игру. Сјајне партије "орлова", велико срце и љубав који су они приказали на терену донело нам је сребрну медаљу која представља прву светску медаљу од како наступамо као Србија, а не као Југославија.

Наше момке дочекало је око 20 хиљада људи испред Градске скупштине у Београду и то нам показује колики је ово заиста успех Србије, али пре свега наше кошарке.

* * * ЛЕТОПИС * * *

СЕПТЕМБАР

- ученици првог разреда су радили иницијални тест из математике
- започета су спортска такмичења
- у оквиру размене ученика у посети нашој школи боравили су ученици и професори из немачког града Швабиш Хала. Носиоци пројекта су професори немачког језика, а координатор Виолета Перин
- реализована је размена наших ученика са ученицима из немачког града Херцогена у организацији професорке Александре Максиф

ОКТОБАР

- матуранти су ишли на екскурзију у Беч
- гимназијалци су учествовали у програму припремљеном поводом обележавања ослобођења Зрењанина у салону Историјског архива и у центру града
- чланови „Пута“ су били на семинару о медијској писмености у Новом Саду
- у школи је организован семинар за професоре „Основи активно оријентисане наставе“
- реализована је посета наших ученика ученицима XII београдске гимназије. Носиоци пројекта су професорка Душица Митиф и Александра Суботић, педагог
- организована је посета Сајаму књига у Београду за ученике и професоре
- поводом месеца посвећеног књигама, у гимназији је покренута акција „Поклони књигу, узми књигу“. Акцију је покренуло стручно веће професора матерњег језика
- професор Рако Томовић је организовао посету наших ученика Крагујевцу 21. октобра, где су присуствовали Великом школском часу
- професори историје Јован Дмитровић и Рако Томовић водили су ђаке на студијску екскурзију у манастир Студеницу
- одржано је Републичко такмичење у писању есеја на енглеском језику за ученике средњих школа „Baltic Sea Net“, под покровитељством УНЕСКО-а. Наша ученица Дуња Николија Попов 4-2, освојила је почасну медаљу

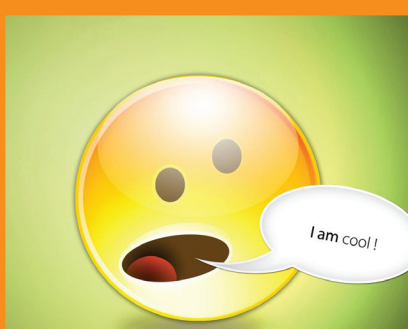
НОВЕМБАР

- почела су међудодељенска такмичења у спорту у организацији ђачког парламента
- професорке Ирина Убовић и Душица Митиф су са ученицима припремиле програм посвећен Александру Сергејевичу Пушкину у позоришту „Тоша Јовановић“ поводом 215 година од рођења књижевника
- професор Слободан Лисица је организовао филозофску трибину на тему родне равноправности, а гошћа му је била магистарка Гордана Николић
- ученици су боравили у Дечијем селу Песталоци у Трогену, у Швајцарској, где су учествовали у пројекту „Мултипликација - Живети толерантно“ са професорком Оливером Станков и педагогом Александром Суботић
- одржао се Куп толеранције, чији је домаћин ове године била наша школа
- ученица Данка Лалић 2-2, учествовала је на Европском шаховском турниру у Грузији
- организовано је књижевно вече са Бојаном Ковачевић Петровић, бившом ученицом Зрењанинске гимназије. Дружење је организовала проф. Наталија Лудошки
- На фестивалу „Еуриаде“ у Холандији, нашу школу представљали су проф. Александра Максиф и четири ученика.
- На Купу толеранције мушка кошаркашка екипа Зрењанинске гимназије освојила је I место.
- Пет ученика наше гимназије присуствовало је јавном слушању о положају деце на улици у Народној скупштини у Београду. Носилац активности: проф. Гордана Дунаи
- Јована Попов и Јована Тодоровић награђене су на конкурс *Млади таленти 2014.* у организацији Покрајинског секретаријата за спорт и омладину

ПУТ – лист ученика Зрењанинске гимназије – Зрењанин, Гимназијска 2

Редакција: Вања Велисављевић II, Катарина Николић III, Вања Стојковић III, Иван Суботић III, Јована Тодоровић III, Хелена Братић III, Милица Јањић III, Бојана Марчићев III, Неда Маринац IV, Александра Суботић, педагог и Душица Митиф, професор српског језика и књижевности

сарадници: Капуши – Пап Корнелија, професор мађарског језика и Дијана Рајин, професор информатике и рачинарства, Мира Топличевић, професор ликовне културе
технички уредник: Тибор Арва, штампа: Дигинет, тираж: 600 примерака

БИСЕРИ!

на часу ликовног

ученик: У почетку у

Колосеуму је био паркет, а после песак.

(треба: дашчана подлога)

на часу српског

ученик: Ујка Вања је био

добар лик

ученик: **Соња је описана као веома ружна девојка; она је била и добра, ал, то све пада у воду јер је била много ружна**

ученик: **Балада је**

приповедна песма у којој имамо сва три лица.

професор: **Како то мислиш – лица?**

ученик: **Ма не лица, него рода.**

професор: **А знаш ли која то три рода?**

ученик: **Знам. Мушки, женски и средњи.** (треба лирика, епика и драма)

професор: **Ко је**

представник барока у дубровачкој књижевности?

ученик: **То је онај Мишко, овај, Шишко Гундулић.**

(Шишко Менчетић је представник ренесансе, а Иван Гундулић барока)

професор: **Које промене**

у Вишеграду настају са доласком Аустрије на власт у роману На Дрини ћуприја?

ученик: **Промене у**

архитектури. Ми овде, у Банату, видимо промене на кућама, граде се швапске куће, а камоли тамо где је на Дрини ћуприја.